

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cales Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Augusztus 19.
VIII. évfolyam, 221. szám.

Szombat

Még mindig a danzigi kérdés áll az európai politika homlokterében

Erélyes angol cáfolat Buckhardt főbiztos kísérleteivel kapcsolatban — Az angol-lengyel szövetségi szerződés jelentősége. — Éles német sajtótámadás Lengyelország ellen — Csáky magyar külügyminiszter németországi tárgyalásai — Az olasz diplomácia munkája a danzigi kérdés körül — A moszkvai tárgyalások eddigi eredménye — Francia repülőgépek Anglia fölött.

Nehézségekbe ütközik a Salesztina-kérdés rendezése

Diplomáciai mérközések folynak a világpolitika színpadán. Tárgyalások, megbeszélések, akciók. Az ugynevezett demokratikus és totális hatalmak mérköznek meg, hol itt, hol ott. A fő küzdőterek Danzig és Moszkva. A salzburgi és berchtesgadeni találkozók körül is még mindig gyűrűznek a találgatások. Közben a világfeszültség változatlanul erős, az ellentétek hihetetlenül élesek — és az álhírek és cáfolatok egész özöne kavargog a levegőben. Mintha az ellenfelek propagandával akarnák egymást meggyőzni, vagy „megfőzni”.

Mindezekről beérkezett jelentéseink a következőkben adnak kimerítőbb beszámolót:

CHODASKI VISSZATÉRT DANZIGBA

(VARSO.) (Rador.) Chodaski danzigi lengyel főbiztos, miután a szabad városból Varsóba utazott, ahol tájékoztatta Beck lengyel külügyminisztert Greiser danzigi szenátusi elnökkel folytatott legutóbbi megbeszéléseiről, újból visszatért Danzigba.

KAVAROGNAK A KEDÉLYEK BURCKHARDT UTJA KÖRÜL

(VARSO.) (Rador.) A Gazeta Polska londoni jelentése szerint hivatalos körök határozottan megcáfolják a nemzetközi sajtóban Burckhardtnak Hitlernél történt látogatásával kapcsolatosan forgalomba került híreket, illetve azt, hogy Angliának szerepe lett volna ebben a találkozóban. Az angol kormány kapott ugyan Burckhardt részéről bizalmas jellegű jelentést németországi látogatásáról, de ez a jelentés semmiféle javaslatot nem tartalmaz a Harmadik Birodalom részéről. Az a híresztelés, hogy Burckhardt Berchtesgadenbe az angol kormány biztatására utazott volna és a Führernek egy Anglia által jóváhagyott jelentést terjesztett volna elő, teljesen alaptalan, hasonlóképpen az a hír is, hogy Burckhardt közelebből Londonba látogatna el. A német propaganda erőfeszítéseinek az a célja, hogy azt a benyomást keltsék, mintha Anglia a kulisszák mögött bizonyos közvetítéseket végezne. Ezek a feltevések azonban minden alapot nélkülöznek. Anglia szilárdan el van határozva, hogy teljesíti Lengyelországgal szembeni kötelezettségeit, amelyek érvénybe lépnek, ha a birodalom részéről valami egyoldalú akció történne.

AZ ANGOL-LENGYEL SZERZŐDÉS

(LONDON.) (Rador.) A Financial Times úgy tudja, hogy 15 nap múlva aláírják az Anglia és Lengyelország közötti szövetségi szerződést. Az aláírást lord Halifax és Raczsky lengyel nagykövet eszközölnék. A lap megjegyzi, hogy a szerződés semmiféle más ország nevét nem említi és annak záradékolása Chamberlain által az alsóházban tett nyilatkozatnak megfelelően történik, vagyis, hogy a szerződés nem irányul semmiféle más ország

ellen és nincs más célja, mint biztosítani Anglia és Lengyelország között közvetett, vagy közvetlen támadás esetén a kölcsönös megsegítést, közülük bármelyiket is érné támadás.

A NÉMET SAJTÓ TÁMADÁSAI

(BERLIN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a német sajtó a lengyel hatóságok által Felsősziléziában alkalmazott intézkedései miatt Lengyelországot élesen támadja. A német lapok cikkei sokkal élesebbek Lengyelországgal szemben, mint valaha.

Ribbentrop és Csáky találkozója

(BUDAPEST.) (Rador.) Az új Csáky-Ribbentrop találkozóval kapcsolatban a „Magyar Nemzet” című lap azt írja, hogy az volt a tegnapi egyik legjelentősebb eseménye. Utal egyben arra, hogy a német sajtó visszautasítja a Magyarországra vonatkozólag terjesztett híreket. A lap megjegyzi, hogy valószínűleg még további ilyen német-magyar találkozók lesznek.

(SALZBURG.) Csáky gróf magyar külügyminiszter, aki jelenleg Frick német belügyminiszter vendége, annak Leopoldkron-i kastélyában csütörtökön délelőtt fél 12 órakor újabb látogatást tett Ribbentrop német külügyminiszternél nyári tartózkodási helyén a fuschli kastélyban. A Havas tudósítója szerint Salzburgban az a hír terjedt el, hogy Csákyt és Ribbentrop-ot Hitler kancellár Obersalzbergben csütörtökön együttes kihallgatáson fogadta. Este Csáky tiszteletére Frick nagy dinert rendezett.

(LONDON.) (Rador.) A News Chronicle berlini tudósítójától cikket közöl, amely szerint Horthy magyar kormányzó elutasította volna azt a Hitler részéről tett ajánlatot, amely egy német-magyar szövetségi szerződés aláírására vonatkozik. A lap komoly megerősítést igénylő híradása szerint ezt az ajánlatot Csáky grófnak Salzburgban tették volna meg.

DANZIG ÜGYÉNEK UJABB FEJLEMÉNYEI

(RÓMA.) Az olasz diplomácia Danzig ügyével kapcsolatban fokozott tevékenységet fejt ki. Álláspontja szerint a danzigi kérdés elintézésétől a háború, vagy béke sorsa függ. Olasz álláspont szerint fegyveres viszály esetén semmi sem segít

Danzignál a németekkel szemben és így nem jelent megalázkodást az adott körülmények között Lengyelország számára, ha hajlandó Németországgal közvetlen tárgyalások során felszámolni a világs kérdéseket.

Az olasz lapok szerint a danzigi kérdésekkel kapcsolatban

állandó eszmecsere folyik a francia és az angol kormányok között és az ügygel összefüggésben Bonnet francia külügyminiszter hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Halifax angol külügyminiszterrel, melynek során megvitatták Burckhardt jelentését és körvonalozták a két állam jelenlegi közös álláspontját. A danzigi kérdésel kapcsolatban emlegetett különböző béketervek a La Nation Belgeben közölt és a német-olasz kezdeményezésű tervet, illetve Fish amerikai képviselőnek az oszlopi parlamentközi szövetség tanácskozásain előterjesztett tervét — olasz lapok szerint — a francia sajtó bizonyos bizalmatlansággal fogadja. Főleg attól tartanak, hogy egy ilyen tárgyalás újabb igénylések kiinduló pontja lehet. Az olasz sajtó egyébként sürgeti Lengyelországot a danzigi kérdés megoldására. Közli az olasz sajtó a Kurier Poranny feltűnést keltő cikkét is, amely szerint

Németország meg akarja ismételni a szudéta német kérdésnél követett eljárást, „mert a Harmadik Birodalom meg van győződve, hogy az eredmény ránézve kedvező lesz és a kellőképpen kifáradt Európa meghajlik. Európa azonban számot ad magának arról, hogy hasonló kicsi körülmények nyitották meg az utat a nagyobb német hódítások felé”.

A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOK

(PÁRIS.) A moszkvai angol-francia szövület tárgyalásokról érkezett legújabb hírek szerint

az első négy ülésen megállapodtak a három állam együttműködésének általános alapelveiben. A katonai együttműködés részletkérdéseinél azonban bizonyos nézeteltérések merültek fel a szovjet távolkeleti érdekeivel kapcsolatban.

Ezért a francia és angol küldöttségek vezetői újabb utasításokért fordultak kormányaikhoz.

Ezzel kapcsolatban Párisból jelentik, hogy Bonnet tegnap kihallgatáson fogadta Suritz párisi szovjet nagykövetet.

AZ ANGOL SAJTÓ A BÉKE-TERVEKRŐL

(LONDON.) Az angol sajtó élénken foglalkozik az újabban felvetődött béketervekkel, bár a Reuter szerint hivatalos körökben semmiféle békekonferenciáról nem tudnak. E négyhatalmi értekezlet tervét Londonban, mint az „idegek háborújának” újabb mozzanatát tekintik és propaganda-jellegű akciót, amellyel szemben lengyel körök azon fáradoznak, hogy az angol tényezőket elutasító álláspontra helyezkedjenek a tervekkel szemben. A lengyelek álláspontja szerint a demokráciáknak arra az álláspontra kell helyezkedniük, hogy Danzig kérdését ilyen formában nem lehet megoldani, de ha mégis létrejönne egy ilyen értekezlet, úgy azon Lengyelországnak feltétlenül képviselettel kell bírnia és a szovjet sem maradhat onnan el. A lengyel kormány egyébként hidegvérrel viselkedik ezekkel az újabb „provokációkkal” szemben, hasonlóképpen az angol körök is hidegvérrel itélik meg az újabb fejleményeket.

CSÁKY GRÓF RÓMAI UTJA

(BUDAPEST.) (Rador.) A Stefani közli, hogy a Pesti Ujságnak gróf Csáky külügyminiszter római útjáról adott híradásaival kapcsolatban illetékes körökben kijelentik, hogy az Olaszország és Magyarország közötti meghitt jóviszony folytán nem látszik kizártnak, hogy Csáky gróf közelebből valóban Rómába utazik.

KINGSLEY WOOD BESZÉDE

(LONDON.) Kingsley Wood légügyi miniszter csütörtökön egy banketten beszédet tartott és többek között ezeket mondotta: Állandóan éberem kell lennünk, hogy senki se legyen kétségben országunk elhatárolásai felől. Hiszem, hogy az angol nép, mint az összes országok lakóinak többsége, békét akar. De vannak kérdések, amelyek szinte fontosabbak, mint a béke életbevágó kérdések, amelyekről sohasem mondhatunk le. Mi nemcsak a saját szabadságunkat, de a mások szabadságát is tiszteljük és ünnepélyesen betartjuk összes kötelezettségeinket. Ettől sohasem távolodunk. Anglia olyan ország, amelynek van erős repülészete, szilárd pénzügyi helyzete, bátorsága és elhatározó képessége, amelyet sohasem lehet legyőzni és különösen van egy összehasonlíthatatlan erejű flottánk, amely sohasem felejté a Drake és Nelson teremtette hagyományokat.

Minden bizalmunk meg van ebben a flottában. Sokan derültán, sokan a békében való reményüket elveszítetten beszélnek a mai helyzetről. A háború azonban nem elkerülhetetlen és mi sohasem adtuk fel a reményt, hogy az emberiségre jobb jövő következhetik.

NEHÉZSÉGEK A PALESZTINA-KÉRDÉS KÖRÜL

(LONDON.) A genfi állandó népszövetségi bizottság munkája nehézségekbe ütközik. A bizottság 11 tagjából három: Japán, Németország és Olaszország képviselője lemondott. A negyedik: Spanyolország, visszavonult. A megmaradt hétből négy: Belgium, Svájc, Norvégia és Hollandia, a Fehér könyvben lefektetett angol politika ellen vannak, csupán Anglia, Franciaország és Portugália nyilatkoztak kedvezően ebben az irányban. Ezen ellentétek dacára a bizottság tagjai egyetértenek abban, hogy az angol kormány által javasolt megoldásokat a Palesztina-kérdés elrendezésénél sürgősen tekintetbe kell venni. Angol illetékes körök szerint a Népszövetség mandátum-bizottsága csak tanácskozási és véleményező szerv, míg határozathozatalra a Népszövetség szeptemberi ülészaka jogosult. Londonban az a vélemény, hogy a jelen pillanatban a mandatarus hatalom egy Palesztina feletti föderációs rendszer megvalósítására gondolhat, a bizottság 1937. évi elhatározásai alapján, amelyek két szuverén állam létesítését javasolták. A Reuter genfi jelentése szerint a Népszövetség állandó mandátum-bizottsága azon az állásponton van, hogy az angol kormánynak a palesztinai kérdésben a Fehér könyvben lefektetett álláspontja nincs teljesen összhangban az állandó mandátum-bizottság által biztosított mandátum szellemével. A Palesztina-kérdés megoldása körül tehát bizonyos ellentétek mutatkoznak, amelyeket a jövőben kell kiküszöbölni.

(PÁRIS.) (Rador.) A légügyi minisztérium közli: Az augusztus 16-áról 17-re virradó éjszaka francia repülőgépek Anglia területére felett végeztek repülést és miután a kijelölt helyeket programjuknak megfelelően érintették, visszatértek elindulási helyükre.

Londoni jelentés szerint 150 francia bombavető repülőgép végzett próba gyakorlatokat a angol ipari központok „bombázásával” és a gépek elrepültek London felett.

A légi gyakorlatokkal kapcsolatban megjegyzik, hogy az elhárító repülőgépek ellenére több francia gép jelképesen bombázni tudta a kitzított célpontokat.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(BUDAPEST.) A magyarországi lapok elítélik Sigray Antal grófnak a IV. Károly magyar király emlékünnepe tartott beszédét, aki többek között azt mondotta, hogy háboruból az győz, aki a tengerek ura. Az „Új Magyarország” megállapítja, hogy Sigray gróf ezzel minden bizonnyal Angliára céloz, de hozzátesszi, hogy a gróf tétele kérdéses, mivel nem veszi figyelembe a német és olasz tengeri haderőket. A kijelentés politikai megnyilatkozás, annak nincs visszhangja a magyar közvéleményben, viszont Magyarország külpolitikai barátaival ellen irányul.

(VARSÓ.) Augusztus 16-án és 17-én a német kormány megbízásából Varsóban tárgyalások folytak a német—lengyel kereskedelmi kapcsolatokról. A szeptember és november hónapokra szóló időszakra a németországi lengyel kivitel hányadát az eddiginél magasabb értékben állapították meg.

(VARSÓ.) A Felsősziléziában leleplezett kémiszervezet ügyével kapcsolatban a lengyel hatóságok többek között őrizetbe vették Rudolf Wiesner volt szenátort, a német ifjúsági szervezet elnökét is. Wiesnert később szabadon bocsájtották, de az eljárás még folyik ellenében.

(BUDAPEST.) A magyar kormány tegnap minisztertanácsot tartott és itt többek között letárgyalák az ugynevezett zsidótörvény végrehajtási utasítását, amely valószínűleg a magyar hivatalos lap szombati számában jelenik meg.

(NEWYORK.) Newyork állam munkásszervezetei határoztaik kimonddták, hogy nem támogatják Roosevelt elnök újabb megválasztását.

(RÓMA.) (Reuter.) Percy Lorrain angol nagykövet tegnap megbeszélést folytatott Clano gróf olasz külügyminiszterrel. A megbeszélés a külügyminiszternek a salzburgi találkozóról történt visszatérése utáni időszaki kérdésekre vonatkozott.

(LONDON.) A Times berlini jelentése szerint Pozsonyban közelebből német katonaságot létesítenek. A városba nagyszámu német tiszt érkezett. Trencsén és Zilina között és más fontos szlovákiai vasuti gőcpontokon a polgári lakosság számára megtiltották a közlekedést. A falvak és városok itt tele vannak német katonasággal. A hír még komoly megerősítésre szorult.

(LONDON.) Huszonkét angol egye-

tem 375 személyzeti tagja emlékiratot intézett Chamberlainhoz, amelyben kéri, hogy tegye lehetővé Winston Churchill belépését a kormányba.

(VARSÓ.) Illetékes helyről cáfolják azokat a híreket, hogy lengyel határőrök rálöttek volna egy német újságíró csoportra, amely a határ közelében tartózkodott.

(STOCKHOLM.) A Socialdemokraten című kormánypárti lap szerint a rendőrség letartóztatta a Gestapo egyik ügynökét, aki állítólag emigrált kommunista. Az illető svédországi üzemeiről készített feljegyzéseket és terveket.

(OSLO.) A parlamentközi unió tegnapi ülésén Fish betérjlesztette javaslatát a harmincnapos fegyverszünetről. Az unió tanácsa ma, vagy holnap dönt, hogy a javaslatot szavazásra bocsátja-e vagy nem.

Armand Calinescu miniszterelnök és Victor Slavescu hadfelszerelési miniszter megtekintették a romániai hadiüzemeket

(PLOESTI.) Armand Calinescu miniszterelnök és hadügyminiszter, valamint Victor Slavescu hadfelszerelési miniszter, Petrovan tábornok, műszaki vezérfelügyelő, Traian Grigorescu tábornok, hadosztályparancsnok, E. Arghiro-pul ezredes, vármegyei prefektus, Dumitriu alezredes, a hadosztály vezérkari főnöke, Popovici alezredes, a csendőrszárny parancsnoka kíséretében megtekintették a Concordia fémipari és hadfelszerelési üzemet. A miniszterelnököt és kíséretét Circea Voinescu mérnök, vezérigazgató, Duqué és Silvio Morino igazgató fogadták és kalauzolták.

A megérkezés után a gyárüzem udvarán a miniszterelnököt és hadfelszerelési minisztert, valamint kíséretüket az üzem iparos tanulóinak 300 főből álló Országos-csoportja fogadta ünnepélyesen. Armand Calinescu miniszterelnök és kísérete ezután tüzetesen megtekintették a gyártelep egyes osztályait, az öntőt, az esztergyáros-osztályt, a kazán-osztályt, az ágyukészítő-üzemet, a löszergyártó-osztályt, az acélolvastót és a többi műhelyeket, amelyekben közel 2000 munkás dolgozik.

Bunescu mérnök, a Concordia műszaki igazgatója, részletes felvilágosítással szolgált az üzem működéséről a miniszterelnöknek és a hadfelszerelési miniszternek, akik teljes elismerésüket nyilvánították a Concordia-gyár tüköletes működése felett. Dicsőretekkel emlékeztek meg arról a nagy fejlődésről, amelyet a gyár nemcsak a tökéletes-

dés terén ért el, hanem azért is, mert a hadfelszerelési és nemzetvédelmi eszközök műszaki előállítása minden tekintetben tökéletesnek bizonyult. A szemle ut során Armand Calinescu miniszterelnök és kísérete megtekintették az üzem inasotthonát is, ahol a jövő szakemberei, az ipari kiképzés terén minden tekintetben kifogástalan és tökéletes oktatást nyernek.

A szemleut végén Armand Calinescu miniszterelnök és Victor Slavescu hadfelszerelési miniszter legteljesebb elismerésüket nyilvánították a Concordia üzem vezetőinek, majd az elfogyasztott egyszerű ebéd után a miniszterelnök és kísérete tovább utazott és Brassóban, valamint Fogarasban megtekintették a hadfelszerelési üzemeket.

Visszatérőben Armand Calinescu miniszterelnök és Victor Slavescu hadfelszerelési miniszter Szinajában megtekintették utjukat és megtekintették a Costinescu-féle hadfelszerelési gyárat. Itt Nicu Costinescu vezérigazgató és Arthur Popescu ezredes tájékoztatták a kormányfőt és a szakminisztert az üzem tevékenységéről.

Délben a vendégek Brassóba utaztak, ahol Braitoru, Petrovan és Jeventhí tábornokok kíséretében megtekintették a Malaxa és az Astra, valamint a Metrom hadfelszerelési gyárat, majd az értékes tapasztalatokkal bővült szemleut után visszatértek a fővárosba.

Döntött a kolozsvári tábla:

milyen késedelmi kamatot kell felszámítani a bírói uton megítélt összegek után

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Igen fontos kérdésben hozott elvi jelentőségű ítéletet a kolozsvári tábla. 1928-ban ítéletet hoztak, amelyben az adós a törke és 14 százalékos kamat megfizetésében marasztalták el. Az adós 1937-ben megjelent a felperes ügyvédjénél, hogy tartozását kiegyenlítsen. Az ügyvéd a késedelmi kamatot 1937-ig bezárólag 14 százalékos alapon számította fel. Az adós a törkét kifizette, azonban a kamattartozás kiegyenlítését megtagadta azzal az indoklással, hogy a kamattörvény értelmében nem köteles 14 százalékosat fizetni. Az ügyvéd erre 8000 lej kamatkülönbözet miatt végrehajtást vezetett az adós ellen, aki végrehajtás megszű-

tetési pert adott be a kamattörvényre hivatkozott. A kolozsvári járásbírósa a megszüntetési pert elutasította és kimondta, hogy a kamattörvény rendelkezései nem alkalmazandók akkor, ha a kamat jogerős bírói ítéletben van megállapítva. Másodfokon a kolozsvári törvényszék ezzel ellentétes ítéletet hozott, kimondva, hogy a kamattörvényben megállapítottnál nagyobb kamat ily esetben sem szedhető. Harmadfokon a kolozsvári tábla a járásbírósa ítéletében foglalt indokot fogadta el, mely szerint a bírói ítéletben megállapított kamatra nem vonatkozik a kamattörvény. (A táblai döntés száma: 32—939.)

Új római nyomok Dobrudzsában

Dobrudzsa kétségtelenül a római nyomokban egyik leggazdagabb vidék. A rendszeres ásatások, igazi régészeti kincsek feltárásához vezettek és a mit történetíróink fényes lapokat írtak ennek a római földnek régi múltjáról. Minden ásatási mozgalom alkalmával újabb alakjai kerülnek elő az ősi kultúrának és ezáltal a mi rómaiságunk megerősítésének kincstára gazdagodik.

Igazán reális megértését jelenti a Dobrudzsa részeiben folyó régészeti kutatásoknak az az áldozatkészség, amelyet Constantin Giurescu, az alsó-dunai helytartóság királyi helytartója, tanusított. Az ő lelkes kezdeményezéséből nagyarányú régészeti kutatási program megvalósítása vált lehetővé. A tartomány kultúrgörvítéséből ugyanis egymillió lejt ajánlott fel a kutatás

céljaira és a Nemzeti Régiségtani Múzeum a legkiválóbb régészek segítségével valószínűleg meg az új ásatásokat.

Dinogetiában és Enisálában az ásatások még július 15-ével megkezdődtek. Giurescu királyi helytartó több ízben meglátogatta a teljes lendülettel folyó ásatási munkálatokat és érdeklődött a kutatások eredménye iránt.

FELTÁMAD DINOGETIA VÁROSA

Galatival szemben a Dunaparton egy sziklás szigeten terült el a hajdani időkben Dinogetia római erődítés, a mai Bisericuța. Itt az ásatásokat Gheorghe Stefan tanár, a római Román Intézet volt tagja irányítja. Az ásatások, amelyek július 15-ével vették kezdetüket, elsősorban a vár külső részének kiásására irányultak, majd felbukkantak a mélységből a hatalmas falak, a vár kapuja és két toronyrész, amelyek viszonylag alig jó állapotban vannak. Kiástak ezenkívül különféle tárgyakat, vas- és csonteszközöket, nyílhegyeket, gyűrűket, érmeket és téglalapokat, amelyek ezt a felirást viselik: „Jupiter I. légiója.”

A dinogetiai ásatások eredményei különösen értékesek.

ENISALA, A RÓMAI ÉLET ŐSI FÉSZKE

A Babadag és Raselm tavak között a völgyben hatalmas vörösránitból készült falak romjai láthatók. Itt az ásatásokat ugyancsak július 15-én kezdték meg Grigore Avachiam professzor vezetésével, aki a római Román Intézet tagja volt. Ő először a vár belsőjében ásatott, különös gondot fordítva a kulturális kapcsolatokat és nyomokat, amelyek az ősi időkben megmaradtak. Az első napokban számos tárgy került elő, amelyek emlékeztetnek még a 3500 év előtti neolitikus korszakból származnak. Különös jelentőséget ad ezeknek az ásatásoknak, hogy a kutatások nyomán előkerült számos Mircea cel Batrán korából származó pénz is, egészen Petru Al Musatei korszakáig — és gazdag román vonatkozású keramikai anyag is felszínre került, amelyek azt bizonyítják, hogy Enisala környékén már a XIV. században virágzó román élet volt. A biztartin-korszakbeli keramikai tárgyak igen szép színezésűek. Maga a vár pedig csodálatos fekvése, falainak nagysága és az ásatások eredményeképpen előkerült újabb leletek révén valószínűleg a belföldi és külföldi turisták egyik kedvenc látogatási és látványossági pontja lesz.

A RÓMAI KATONÁK NYOMDOKAIBAN

Közelebbről megkezdődnek az ásatások Troesmis erődtítménye körül is, ahol a hajdani időkben az V. macedóniai légió székelt, mielőtt áthelyezték Dáciába, a mai Erdély területére Po-taissa-ba, a jelenlegi Torda városa helyére. Itt az ásatások körülbelül augusztus hónap közepe táján veszik kezdetüket. Régészeink már is rendkívül érdeklődéssel vannak ennek a fontos kulturális központot jelentő székelyhelynek földjéből előkerülő régészeti emlékek iránt.

— Hajószerencsétlenség Angliában. Belfastból jelentik: A „Formidable” nevű repülőgépanyahajó vízrebocsátásakor súlyos szerencsétlenség történt. A hajó 20 perccel a kitzított idő előtt helyéről a vízbe csuszott. Husz személy megsebesült. Egy asszony sérüléseibe kórházba szállítása közben belehalt. A szerencsétlenség a közel ezer főnyi nézőközönség köreiben nagy riadalmat keltett. A hajó lecsúszása közben több oszlopot és tartó gerendát kidöntött és összetört a közelben felállított pezsgős üvegeket, amelyeknek szilánkjai ugyan csak számos ember megsebesítettek, de szerencsére csak könnyebben.

— A céhek illetékmentessége. A munkaügyi miniszter az egyes céhek vezetőinek tudomására hozza, hogy csak a céhek megalakulásával és bejegyzésével kapcsolatos iratok illetékmentesek, míg a céhek működésére vonatkozó hatósági beadványok és más iratok már illetéktartozások.

Vészmadarak

A kuviknak furcsa, vijjogó hangjától általában félnek az emberek. Vészmadárnak nevezik, amelynek jelentkezése mindig intés és figyelmeztetés akar lenni. Valami veszedelem fenyeget, amber, jó lesz résen állnod. De soha annyi kuvik nem volt a világon, mint most. Szinte szünet nélkül vijjognak a vészmadarak. A vészmadarak ezrei és tizezei riasztják az emberiséget ijesztőnél-ijesztőbb és félelmetesebbnél-félelmetesebb hírekkel. Jön a világveszedelem, jön egy újabb, még rettenetesebb világháború, amely mindent elpusztít, ami érték, szépség, kincs és vagyonállomány van a világon. Ugy vijjognak és sikoltoznak ezek a vészmadarak, mintha valóságos gyönyörűségüket lennék abban, hogy az emberi-séget minél jobban megrémíthetik, vagy ami még valószínűbb, a legtöbb esetben ezek között a megnyilatkozások között gyanús jelenségek is rejtőzködnek. Az szokott a legjobban kiáltozni akinek a háza ég — tartja a szólás-mondás — és ezzel a mesterségesen megrendezett játékkal akarja elterelni a maga üzemeltetői felől a figyelmet. Valahogyan úgy van ez a mai idők vészmadaraival is. Mert itt ezen a téren a világsajtó és a távirati irodák fújják legjobban a sipot, azok a hatalmas sajtóközpontok, amelyekről sajnos, az utóbbi időben sokszor bebizonyosodott, hogy különféle titkos, vagy kevésbé titkos alakulatok szolgálatában állnak. Európában kétségtelen háborús pszichózis van, de ezt a háborús pszichizist mesterségesen idézték elő és különféle gyanús célszavakkal fűtik azok az emberi felelőtlenség gyilkos bacillusait átítatott tényezők, akik szadista gyönyörűséget találnak abban, ha reggeltől estig rémitgethetik és riaszthatják a kisemberek tömegét, akik pedig békésen élni és zavartalanul dolgozni szeretnének.

Egészen bizonyos, hogy a legtöbb esetben a fegyver- és löszergények óriási tökéletes vezetőseinek keze is benne van a dologban. Főleg azok a titokzatos kezek, akik a háttérben rendezgetik az események színpadait és minduntalan rémségek és pusztulások vizióit akarják az emberek szemé elé vetíteni, hogy minél jobban azoknak hozzá a háborús gondolkodáshoz és ne merjenek őszintén békészeretők, békebarátok lenni. A francia sajtó egyrésze különösen vezet ezekben a rémhírekben és álhírekben, amelyek felröppennek, kavarognak, gyűrűznek azért, hogy egy-két nap múlva megcáfolást nyerjenek. Addigra azonban a maguk mérgező hatását már elvégezték és amint a latin közmondás mondja, rágalmazni, hazudni mindig célszerű dolog, mert valami ugylis megmarad belőle.

Bizonyos, hogy a mai világfeszültség nem nagyon alkalmas arra, hogy az emberi lélek tökéletes nyugalomban és biztonsággal érezhesse magát. De furcsa és gyanakult módja a tüzelésnek mégis az, amikor a tüzelést végző a veszélyben forgó ház lakóit nem megnyugtati, hanem még jobban megrémíteni igyekszik, hogy azután az esetleg a fejét vesztve bent pusztuljon a lángok között. Ezeknek a mostani időknél sokszor csak szenzációra éhes, de sokszor gonoszlelkű vészmadarai pedig éppen ezt az ijesztő és nyugtalanságító vijjogást és kuvikolást végzik. Minden reggel háborút jósolnak, újabb és újabb ellentét-kirobbanásokat és gyakran, amikor hazugságban maradnak, Pilátus módjára meg-tévesztő kézműveléssel akarnak kibujni a felelősség elől. Elszomorító, hogy a világsajtó egy részének és a távirati irodák vezetőinek milyen nagyfokú ez a lelkiismeretlensége, amely mindig a kisemberek és kispolgárok anyagi és erkölcsi megkárosítására törekszik. Hiszen az igazság az, hogy a szegényembernek általában több a veszítendője a háborús időben, mint a gazdag embernek. Mert ő legtöbbször a bőrét és a becsületet munkával szerzett kicsi vagyonkáját vetísik kockára, míg a gazdagok, a tőkésék, még a háborús

Ujabb határincidens történt a román-magyar határon

Ezüst 250 lejesek kerülnek forgalomba augusztus 21-én

(BUCURESTI.) A sajtóigazgatóság csütörtökön este kiadott közlése szerint Atiasul-Nou község határában, amely Romániának a Kárpátaljai határos vidékén fekszik, a Homorog-szőlőben a tizes számú határoszlop mellett egy határőrszolgálat megtagadtak. Több lövés hangzott el. Az egyik golyó egy katonát megölt. Egy szakaszvezetőt bajonettel súlyosan megsebesítettek. Egy egész seregnyi ellenőrző körutját végző katonák pedig nyomtalanul eltűntek. A támadás helyén több 95-ös típusú magyar történelmi türelt találtak.

A Rador távirati iroda a határincidenssel kapcsolatosan még a következőket közli: Chiosa Nicolae szakaszvezető, aki mellette meghalt, néhány szót tudott még mondani a vizsgáló-bizottságnak, amely szerint négy magyar ka-

tona megkísérelte a román területre való átlépést és szóba akart állani a román katonákkal. A román járőr előrehaladt, de ebben a pillanatban a közeli kukoricásból még további hat magyar katona jött elő és valamennyien tüzelni kezdtek a román járőrre. Chiosa Nicolae szakaszvezető vallomása — a Timpul szerint — megegyezik a helyszínen hagyott egyéb nyomokkal és az ott talált magyar gyártmányú töltényekkel.

EZÜST 250 LEJESEK KERÜLNEK FORGALOMBA

(BUCURESTI.) (Rador.) Augusztus 21-én helyezik forgalomba az új ezüst 250 lejeseket a forgalomból kivont 250 lejesek helyett. Az új ércpénz sokkal jobb minőségű az ediginél és nem lehet hamisítani.

Százezer lej jutalmat tűztek ki a kétségbeesett szülők fiuk gyilkosának kézrekerítőjének

Ki gyilkolta meg Török Endre sárkányi cipésmestert?

(FOGARAS.) Annak a vakmerő rablógyilkosságnak az ügyében, amely a folyó évi július 10-éről 11-re virradó éjjel történt a közeli Sárkány községben — amelyről annak idején részletesen beszámoltunk — a rendőrség még mindig széles körben folytatja a nyomozást. Megírtuk, hogy az említett napon, illetve éjszaka eddig még ismeretlen tettes több kézzurással és kalapácsütéssel meggyilkolta Török Endre jómódu cipésmestert, akit holtan találtak meg másnap reggel. A bestiális gyilkos teljesen kifosztotta áldozatát, elvitte ruháját, sapkáját, villamoslámpáját, öngyújtóját és a műhelyben levő több pár új cipőt.

A nyomozás folyamán eddig megállapítást nyert, hogy június 10-én szombaton délután 3 és 4 óra között az eddig még ismeretlen egyén megjelent Török Endre cipész műhelyében és munkát, illetve segélyt kért. Elmondta, hogy Nagyszebenből jött, ahol hadgyakorlaton vett részt, nincs pénze, hogy Brassóba utazzék, ahol szintén saját műhelye van. Majd elbeszélte azt is, hogy a Háromszékmegyében levő Hidvég községből származik, nő, felesége román nő, egyik bátyja pedig Magyarországon őrmester, a magyar hadseregben. Örömmel emlékezett meg arról, hogy valamikor együtt dolgozott Török Endrével Kolozsváron a

Dermata-cipőgyárban. A nyomozás során kétségtelenül megállapítást nyert, hogy a gyilkos elbeszélése, illetve a közölt adatok távolról sem felelnek meg a valóságnak és az ismeretlen tettesnek ezzel a „mesével” csak az volt a célja, hogy félrevezesse áldozatát, illetve a nyomozó hatóságokat.

Megállapítást nyert a kapott szemleleírás alapján, hogy a gyilkos magistermetű, barna férfi, fekete bajszú, amelyről alapos a feltevés, hogy ragasztott álbajusz volt és hogy kifogástalanul beszélt magyarul, valószínűleg székely származású. A gyilkosság elkövetése után a kegyetlen ember felvette áldozatának ruháját, a maga rongyos ruházatát a helyszínen hagyta, amelyben a nyomozást végző rendőrök Martin Iacob Arad feliratu címkét találtak.

Török Endre kétségbeesett szülei, akiket borzalmasan lesújtott gyermekük halála, százezer lej jutalmat tűztek ki annak a részére, aki a gyilkost elfogja, vagy pedig a nyomára vezet. A szülők és a nyomozó hatóságok is kérnek mindenkit, hogy aki a gyilkosról valamit tud, közölje sürgősen a fogarasi törvényszék ügyességével, vagy pedig Sárkány község csendőrségével. A nyomozás széles körben napv éréllyel folyik.

Reuter jelenti:

(ROMA.) Az egyik amerikai hírszolgálati iroda munkatársát valótlán hírek közlése miatt azonnali hatállyal kiutasították az ország területéről.

(MILANO.) Az olasz kormány rendeletére a Monte Rosa vidékén nagy teherbírással drótkötélpályát építenek. Az építkezési költség kilométerenként 2 millió líra.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány hivatalosan közli, hogy 1000 zsidó családnak ad bevándorlási engedélyt.

(HAIFA.) A hatóságok letartóztattak és internálótáborba helyezték el 287 zsidót, akik egy eddig még ismeretlen nemzetiségű hajó mentőcsónakjain az éjszaka leple alatt kísérelték meg a partraszállást.

(HAIFA.) Későbbi jelentés szerint a

kockázatokból is igen sokszor még nagy nyereséggel szoktak kikerülni. Igazán nem ártana tehát, ha a felelős tényezők kissé a nyakuk között cseleltének ezeknek a rémhíreket és vész-híreket terjesztő felelőtlenkedőknek, akik azt hiszik, hogy bűnös üzemeiket a végtelenségig folytathatják. A legtöbb körülmények között és józanságra mindig veszélyes pillanatokban van szükség és bűnös és gonosz az, aki ilyenkor nem csendesíteni igyekszik a vihart, hanem még jobban éleszi. Nincs is szüksége a világnak a zavart

fokozni akaró vészmadarakra és kuvikokra, hanem megfontolt és meggondolt emberekre. Áll pedig ez a megállapítás elsősorban is a sajtó-tényezőkre, akiknek nem az a hivatásuk, hogy fokozzák a lelkekben levő feszültséget és idegességet, hanem hogy azt minden lehetőséggel mérsékeljék és csendesítsék. Aki pedig nem ezt teszi, annak viselnie kell magatartásának minden következményét, mert nem is érdemel irgalmat és megbocsátást.

(t.)

éves Jefferson nevű gangstert, aki Két Miami gimnázista leányt rabolt el azzal a céllal, hogy a szülőkétől váltságdíjat szoroljon ki. Jeffersonra halálbüntetés vár, mert az egyik leányt revolverlövéssekkel megölte.

(ANKARA.) Hülsrev Gerece, az ujonnan kinevezett berlini török követ elutazott a lomáshegyre.

(PRAGA.) A cseh sajtó közlése szerint a lengyel területekről az utóbbi időben közel 10 ezer cseh nemzetiségű állampolgár tért vissza a protektorátusba.

(WASHINGTON.) A Rockefeller intézet által kiküldött erdőkutatói expedíció vizsgálta az Északkelet-karolinai rejtélyes erdőket. A most közzétett adatok szerint találtak egy 140 méter magas, 28 méter átmérőjű sequoia fát, amely közel 4000 éves és amelyből két tucat 1 szoba, konyha lakást, vagy egy 300 személyt befogadó templomot lehetne építeni.

(BERLIN.) A propagandügyi minisztérium rendeletére Stuttgart, Saarbrücken és Frankfurt leadó naponta háromszor francia nyelven is adnak híreket.

(LONDON.) Az ir terroristák titkos leadója figyelmeztette a brit bíróságokat, hogy „kegyetlen szigorral” hozott gasgovi ítéletei miatt megfelelő megtorlásokat fog alkalmazni.

(ALGERIRAS.) A gibraltari gyakorlatok tovább tartanak. Tegnap több ezer francia tengerész legénységet tettek partra azzal a céllal, hogy megállapítsák, mennyiben lehet egy erőszakos megszállási kísérletet meghusztalni.

(WASHINGTON.) A Washington állambeli Spokaneban óriási erdőtüz támadt, amely teljes elpusztulással fenyegeti a kilencszáz lakossal rendelkező Spiritlake községet. A kormányzóság katonaságot vezényelt a veszély elhárítására.

(STOCKHOLM.) A norbergi vasöntődben kazánrobbanás történt, amely 6 embert megölt.

(MILANO.) A Sessari tartománybeli Ala közelében aranyérre bukkantak, amelynek kibányászásáról a kormány gondoskodik.

(BERN.) A svájci lapok értesülései szerint Bulgária villamos árammal való ellátásában résztvesznek a nagy svájci villamosítási vállalatok is, amelyek Szófia környékén helyezkednek majd el.

(BURGOS.) Beigbeder ezredes, az új spanyol külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Petain marsallt, Franciaország burgos követét, akivel hosszabban tárgyalt. Beavatták szerint a festült légkörben való tárgyalás a Berard-Jordana egyezmény még be nem tartott pontjai körül forgott.

(JERUZSALEM.) A Haifa-Mossul közötti olajvezeték tegnap egy helyen újra felrobbantották és a kiömlő olajat meggyújtották.

(JERUZSALEM.) Az arab nemzetbi-zottság elhatározta, hogy új tiltakozó jegyzékben fordul a brit kormányhoz a koncentrációs táborokban uralkodó tarthatatlan állapotok miatt.

(MOSZKVA.) Chargin közelében hatalmas vasutasztrájk történt, amelyet több száz következtében. A katasztrófának 21 halálos és 131 sebesült áldozata van.

(BENARES.) A hatóságok letartóztattak két külföldi ügynököt, akik röpcédulákat osztottak ki, amelyekben a brit hatóságok ellen izgatták a hindu lakosokat.

Román Ünnepségek a lisszaboni rádióban

(LISSZABON.) Elena Vacarescu, aki hivatalos meghívás folytán jelenleg Portugáliában tartózkodik, részt vett lisszaboni rádióállomás által rendezett román ünnepségen, amely a román követség irányítása mellett folyt le. A bevezető beszédet Mihai Camarasescu a portugáliai román ügyvivő tartotta, majd Henrique Galvao, a portugáliai propaganda-hivatal vezérigazgatója beszélt. Ezután Elena Vacarescu tartott előadást francia nyelven a jelenlegi Romániáról és megjelölt megvilágításba helyezte azt a nagyjelentőségű szerepet, amelyet II. Károly király Öfel-sége tölt be uralkodói minőségében az újjászülető Románia életében. Vacarescu asszony kimerítő képet rajzolt a román nemzet életvalóságáról, amelynek jelképes kifejezője az Uralkodó személye. Az értékes műsor Enescu román rapszódiajának előadásával zárult. A lisszaboni sajtó az ünnepség alkalmából részletes beszámolókat közölt és közli az elhangzott beszédekkel is.

E. A. RODRY SZEMBEN A HALÁLLAL

(38.)

Ebben a peroben halálosan gyűlölttem Yalét, talán még Greennél is jobban. Ugy látszik, ő maga is érezte ezt, mert azonnal békíteni kezdett. Bessy visszavonult a hálószobába és így Yale zavartalanul beszélhetett.

— Ne haragudj, öreg fiu. Gondold el, hogy amíg én kint száguldoztam a pam pákon, addig te a legszebb friscó leány társaságában dőzsöltél.

— Oh, egyszerűen szórakoztunk, különösen, mikor Reynolds betoppant. Néhány szóval elmondottam a történeteket. Yale arca mindinkább elkomorodott.

— Green aljassága valóban határtalan, — mondta dühösen. — Fordított világot élünk. Régebben a gangszterek ben volt zsványbecsület, ma már ez is megszűnt. Sohasem hittem, hogy Green ennyire süllyedjen. Végül még azt is megérem, hogy a rendőrségtől kér védelmet ellenem.

— Gondolod, hogy ő telefonált a rendőrségre?

— Ez nem vitás... Elárulta, hogy a fiu a lakásunkban van és Reynolds természetesen kapva-kapott az alkalmon... De amint látom, a kisasszony elkészült az öltözködéssel.

Bessy csakugyan megjelent az ajtóban, de azután ismét eltűnt.

— A nők mindig elfelejtenek valamit — jegyezte meg Yale, — fogadni mernék, hogy a retiküléért ment vissza... Remélem nincs kifogásod ellene, ha hazakísérem bájos védencünket?

— Nincs... de...

— Semmi „de”... Kifogásolod, vagy nem?

(Folytatása következik.)

A királyi udvar marsall hivatalának jelentése

(BUCURESTI.) A királyi udvar marsalli hivatala a következő hivatalos jelentést adta ki: „A folyó évi augusztus 12-én II. Károly király Öfelsége Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös kíséretében visszatérően arról a tengeri utról, amelyet a Luceafarul nevű királyi jachton tett, Constantinába érkezett, ahonnan vonaton folytatta útját Bucuresti felé és délután 16 óra 15 perckor megérkezett a Mogosoaia pályaudvarra.

Elrendelték a bizonyítási eljárást a titkos prostitúcióval vádolt vendéglősök ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék szüneti tanácsa — mint megírtuk — tegnap kezdte meg Schwartz Márton Kolozsvár, Regele Ferdinand-uti és Wenghi Albert Oituz-uccai vendéglősök ügyének főtárgyalását, akik ellen az ügyészség leánykereskedelem és a prostitúció elősegítése miatt indított gyorsított eljárást. A vád lottak védelmét dr. Munteanu Ion és dr. Saragea ügyvédek látták el, akik a tárgyalás kezdetén pergátó kifogást emeltek a gyorsított eljárás ellen, mert szerintük nem forog fenn tettenérés, továbbá pedig a cselédleányok, akiket a vendéglősök prostitúcióra kényszerítettek, nem kiskorúak. A védők erre vonatkozólag bizonyítási eljárás elrendelését kérték. Rapeanu ügyész nagy beszédben javasolta a védelem kérésének elutasítását. A törvényszék hosszasan tanácskozás után mégis helyet adott a védelem kérésének és elrendelve a bizonyítási eljárást, Schwartz Márton ügyének tárgyalását szeptember hó 22-ére, Wenghi ügyét pedig szeptember 25-ére halasztotta.

TESTEDZÉS

Vasárnap kezdődnek meg Bécsben a nyolcadik főiskolai világ bajnokság küzdelmei

(KOLOZSVÁR.) Bécsben vasárnap, aug. 20-án kezdődik meg a főiskolások világ bajnoksága, amely egy héttig tart. A küzdelmekre 20 nemzet fiai neveztek be, akik közül a japánok már néhány hete meg is érkeztek Németországba és a vidéki városokban készülnek a nagy csatára.

A többi résztvevő közül Olaszország a legerősebb, 300 tagu csapatot küld Bécsbe. Különösen erős az olasz atléta és futball-csapat. A németek természetesen minden sportágban erős csapatot indítanak s nem kétséges, hogy a bécsi főiskolai játékokon a legtöbb győzelmet Németország fogja aratni. A svédek 40 tagu csapattal indulnak, akik közül az atléták, uszók, vívók

és a vitorlázó repülőktől várnak szép teljesítményt.

A magyar csapatot nagy érdeklődéssel várják Bécsben. A „Neues Wiener Tageblatt” ezt írta: „A magyarok 104 tagu csapata minden sportágban meglepetést hozhat. A vívásban, az uszásban egészen elől lesznek, de bizonyára jól fognak végezni a futballban is. Könnyen megismétlődhet itt is az olasz-magyar futballdöntő.”

A többi nemzetek versenyzőitől már csak kevésbé várnak győzelmet, de rendszerint épp egy ilyen nagy találkozó szoktak kirohanni a meglepetésszerű győzelmek.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELNÉD ÁLL
A SZEMŐVEGEK!

Szemővegeket orvosi előírás szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron. Prima alpacca evőeszközök felkötő olcsó áron.

Kun Máttyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Szeptember 19-én városunkban Bécs—Kolozsvár atlétikai verseny lesz

(KOLOZSVÁR.) Hirt adtunk arról, hogy a német „Gau 17.” kerület atlétacsapata szeptember 16-17-én Bucurestiben fog szerepelni a főváros válogatottja ellen. Mint hivatalos körökből értesültünk, a bécsi, vagyis a német atléták, Bucurestiből jövet szeptember 19-én városunkban is fognak szerepelni Kolozsvár válogatott atlétacsapata ellen.

A németek tekintettel arra, hogy két városban is fognak szerepelni, 22 versenyzőt küldenek le, akik most közölték az atlétikai szövetséggel, hogy a Bécs—Bucuresti városközi jellegű versenyen a következő számok lesznek: 100, 200, 400, 800, 1500, 5000 m-es síkfutások, súlydobás, diszkoszvetés, gerelydobás, klapácvetés, 110 m-es gátfutás, 4x100 és 4x400 m-es váltók, magasugrás, távolugrás, rudugrás, hármasugrás. A városközi viadalon mindkét nemzet minden számban 2—2 versenyzőt indít, váltófutásban 1—1 csapatot.

A labdarúgószövetség tanácsa augusztus 8-iki ülésén úgy határozott, hogy a B-ligás csapatok augusztus 20-ig be kell adják nevezésüket, amennyiben indulniának a beosztott csoportban, mert ellenesetben, aki nem nevez be, úgy helyébe alkülleteti csapatot osztanak be. 48 órával a zárlat előtt a B-ligába beosztott 40 egyesület közül eddig mindössze 4 csapat adta be nevezését, hogy hajlandók résztvenni a B-liga küzdelmeiben. Ez a négy csapat a Jiul, Vultur, Astra és Macabi (Bucuresti.)

Az SK Jugoslavia harmadik mérkőzését augusztus 22-én, kedden a Venus ellen villanyfény mellett este 9 órai kezdettel fogja lejátszani.

Hétfőn már életbe lépnek a budapesti Őszi Vásár utazási és vízumkedvezményei

Budapestről jelentik: A városligeti iparcarnokban javában épül már az augusztus 31-én megnyíló Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. A kisiparnak ez a kiállítása annál nagyobb érdeklődést kelt, mert a Vásár ezidén igen jelentős kiállítási csoportokkal bővült s a Vásáron túl rengeteg értékes tanulságot és látványosságot ígér. A külön csoportok közül különösen nagy érdeklődésre tart számot a rádiókiállítás, a „Gyűjtemények gyűjteménye”, az asztalterítési, főző, befőző versenyek, a befőttek szépségversenye és nem utolsósorban egy igen nagyszabású recept-pályázat, amelynek dij-

nyertesei azt nyomban ki is próbálják, meg is izlelik a vásáron.

Az Őszi vásár utazási és vízumkedvezményei már a következő hétfőn, augusztus 21-én 8 órakor érvénybe lépnek. E perctől kezdve vízum nélkül lehet átlépni a magyar határt, a látogató a magyar államvasutakon usv jövet, mint menet féláron utazhat, a CFR vonalain pedig visszafelé jövet élvez 50 százalékos utazási kedvezményt. E jelentős kedvezmények igénybevétele a vásárigazolvány jogosít, amelyet rövidesen az ország minden utazási és menetjegyirodájában bárki megszerezhet magának.

Ujból megindult a rendes forgalom Szatmár és Máramarossziget között

SIGHETUL-MARMATIEI—MÁRAMAROSSZIGET.) Augusztus 10-én Máramarossziget és Szatmár között ujból megindult a rendes vasuti forgalom, amely hat hónapig szünetelt. Az első szerelvényen még csak kevés utas utazott, másnap azonban a vonat már zsufolásig megtelt azokkal a máramarosmegyei lakosokkal, akik még — a vasutvonal szünetelése következtében — csak gépkocsikon tehették meg az utat Románia felső felületeire. Máramarosszigeten még sohasem adtak el annyi peronjegyet, mint a forgalom ujból való megnyitásának második napján. Rengeteg ember jelent meg a vasuti állomáson a pályaudvaron, hogy szemtanuja legyen a forgalom ujból való felvételének. A CFR vezérigazgatósága a vasuti forgalom helyreállítása következtében beszüntette a vasuti autóbuszok közlekedését, egyidejűleg pedig úgy rendelkezett, hogy ezek a járművek álljanak készenlétben a garázsokban arra az esetre, ha a vasuti forgalom és összeköttetés valamely előre nem látható okból esetleg szünetelni lenne kénytelen.

Ünnepélyes istentisztelet volt a kolozsvári görög keleti katedrális felépítésének hatodik évfordulóján

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Bensőséges ünnepség keretében ülték meg a kolozsvári görög keleti katedrális felépítésének hatodik évfordulóját. A katedrális építési munkálatait, mint ismeretes az 1933. évben fejezték be és felszentelése ugyanennek az évnél november 5-iki napján II. Károly király Öfelségének, az elhunyt Miron Cristea patriárkának és Nicolae Ivan püspöknek jelenlétében történt. Az évforduló alkalmából rendezett ünnepélyes istentiszteleten megjelentek dr. Tataru Coriolan királyi helytartó, Cristea Vasilescu tábornok, a VI. hadtest parancsnoka, Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus, dr. Sebastian Bornemisa, Kolozsvár polgármestere, dr. Chirila Ioan munkaügyi vezérfelügyelő, Pacala tábornok, Kolozsvár helyettes polgármestere, Vladimir Ghimionescu professzor, dr. Axente Iancu, Atanasie Popa, az Országőr-szervezet szamostartományi parancsnoka, Dumitru Goga iskolaigazgató és több más katonai és polgári előkelőség, Nicolae Colan dr. püspök celebrálta az istentiszteletet fényes papi segédlettel, majd a püspök kegyeletes szavakkal emlékezett meg elhunyt elődjéről, a kiváló Ivan püspökről, akinek ösztönzött tevékenysége, munkája és áldozatkészsége nagyban elősegítette Erdély fővárosában a monumentális gör. keleti székesegyház felépítését.

Rádió

SZOMBAT, augusztus 19.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13.05: Iulica zenikara, közben hírek. — 16.10: Időszzerű anyag. 17: Az Országőr szervezet órája. 18.15: A munka és öröm szervezet órája. 19.15: Táncczene. 20: Felolvasás. 20.15: Dalok. 20.40: Teodorescu hegedűművész. 21: Üzenetek. 21.10: Szórakoztató zene. 22: Hírek. 22.15: Táncclemezek. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Postászenekar, közben hírek. 14.30: Hanglemezek, majd hírek. 17.15: Mesék, majd hírek. 18.10: Hanglemezek, majd előadás. 18.50: Szalonzene, utána előadás. 20.15: Hírek, utána a rádió külföldi negyedórása. 20.40: Magyar nótaest. 21.15: Hangjáték, utána hírek. 23: Operaházi zenekar, utána idegen nyelvű hírek. 24.30: Cigányzene, hírek.

Budapest II. 19.35: Magyar nótaest, utána mezőgazdasági félóra. 21: Hírek, orgonaszámok. 22: Cigányzene, majd időjárás-jelentés.

Bravuros nyomozással hurokra került a Tordán elköve- tett milliós betörés tettese Kolozsváron értékesítette a betörő az ellopott ékszereket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bravuros nyomozást végzett a tordai rendőrség bünyügyi osztálya tegnap délután. Ismeretes, hogy néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettesek Tordán betörték dr. Horváth Miklósnak, Tordamegye volt utolsó magyar alispánjának lakásába, ahonnan közel háromnegyedmillió lej értékű ékszereket zsákmányoltak.

A tordai rendőrség bünyügyi osztálya amely dr. Balosu Romulus, a kiváló rendőrkapitány vezetése alatt áll, annak idején a legszélesebbkörű nyomozást vezette be a tettesek kézrekerítése érdekében. A gondos és minden irányba kiterjedő, tüzetes nyomozásba belekapcsolódott Deac Iuliu, tordai rendőrprefektus is, akinek rendelkezésére az egész országra szóló körözölevélet bocsátottak ki valamennyi nyomozóhatóság részére.

A nyom...

Augusztus 14-én délelőtt megjelent a tordai rendőrségen Balogh Kálmán ottani veszedelmes, rovtomultu kasszafuró, aki bejelentette, hogy elvesztette személyazonossági igazolványát és ennek alapján új igazolványnak kiállítását kérte. Dr. Balosu rendőrkapitány kérdéseire Balogh azt válaszolta, hogy az utóbbi napokban Medgyesen és Marosvásárhelyen járt és valószínűleg ott vesztette el igazolványát, illetve bejelentőlapját. A közismert bűnöző előadása felkelte a rendőrkapitány gyanúját és Baloghot előzetes őrizetbe vette, közben pedig Deac tordai rendőrkvesztor telefonon érintkezésbe lépett Medgyes és Marosvásárhely rendőrségével, amelyeknél arról érdeklődött: nem hagyott-e valami nyomot maga után ebben a két városban a notórius betörő?

Megkerült az elvesztett személyazonossági igazolvány...

A marosvásárhelyi rendőrség bünyügyi osztálya Deac kvesztor érdeklődésére azt a felvilágosítást adta, hogy az egyik vásárhelyi kereskedő lakásán, ahol két nappal azelőtt betörés történt, Balogh Kálmán névre szóló, 39 éves férfi személyazonossági igazolványát találták meg. Baloghot ekkor már a tordai rendőrség letartóztatta és megkezdte tüzetes kihallgatását, valamint a legapróbb részletekre kiterjedő nyomozás lefolytatását.

Kihallgatása folyamán a veszedelmes betörő azon igyekezett, hogy alibit igazoljon arra az éjszakára, amikor dr. Horváth volt alispán lakásán a kérdéses betörés történt és azt állította, hogy ezen az éjszakán ő Aranyosgyéresen aludt, egyik rokonánál. Rokona azonban — akit szintén kihallgattak — a rendőrkapitány kérdésére azt válaszolta, hogy tudomása szerint Balogh Kálmán a nagyenyedi börtön lakója, ahol 12 évi büntetését üli és a kérdéses éjszakán nem is látta rokonát.

Munkába kezd a csendőrség is...

Az aranyosgyéresi csendőrség vezetője, Ghiván Ioan őrmester nyomban utánanézett annak megállapítására, hogy a nagyközségben az utóbbi időben történt 8—10 betöréses lopáshoz vajjon nincs-e valami köze a letartóztatott Balogh Kálmánnak? A csendőrmester ugyanis megállapította, hogy — a tordai rendőrség részéről kapott személyleírás alapján — Balogh Kálmán az elmúlt napokban csakugyan járt a faluban és a legnagyobb titokban rokonát is felkereste. Ghiván csendőrmester e megállapítások után Tordára utazott és Balogh Kálmán kihallgatásánál ő is részt vett. Közben Deac tordai rendőrkvesztor és dr. Balosu bünyügyi főnök előtt a már megpuhult gonosztevő 23 rendbeli betöréses lopást ismert be, amelyek közül 15-öt Aranyosgyéresen, nyolcat Tordán követett el — alig 20 nap leforgása alatt. Véssül beismerte azt is, hogy dr. Horváth

volt tordai alispán lakásába is ő tört be és lopta el az értékes ékszereket.

Bevallotta Balogh Kálmán azt is, hogy a ritkabeccsű, antik ékszereket Kolozsváron három közismert ékszerüzletben adta el.

Őrizetbe vették az orgazdákat is...

Balogh vallomása és beismerése után dr. Balosu tordai bünyügyi rendőrkapitány Ghiván csendőrmesterrel és Balogh Kálmánnal együtt tegnap este megjelentek a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztályán, hogy az itteni nyomozó közlegények segítségével összeszedjék a kolozsvári orgazdáktól azokat a bűnjelöket, amelyeket a veszedelmes betörő náluk értékesített. A bűnjelöket lefoglalása és előkerítése azonban meglehetősen nehéz és bonyodalmas volt, mert azt az értékes briliáns gyűrűt például, amelynek értéke 40 ezer lej és amelyet

Balogh egyik kolozsvári ékszerésznek 4000 lejért adott el, már csak a negyedik kézben találták meg és minden vevő keresett az alkalmi üzleten legalább 2—3 ezer lej.

Az egyik kolozsvári ékszerüzlet időközben a Baloghtól vásárolt 80.000 lej értékű aranyeműt, amelyet 8000 lejért vásárolt, már be is olvasztotta, amíg a nyomozó közegek a bűnjel helyét felfedezték.

Rossz üzletet csináltak a kolozsvári orgazdák

A kolozsvári orgazdák rendkívül súlyos helyzetbe kerültek és rossz üzletet csináltak a Baloghtól vásárolt ékszerekkel. A kolozsvári rendőrség ugyanis a tordai nagyszabású ékszerlopás felfedezése után megküldte az ellopott ékszerek pontos leírását az összes kolozsvári ékszerésznek, akik sajátkezü aláírásukkal igazolták, hogy tudomásul vették az ellopott ékszerekre fogadtatott letiltást. Az orgazdák nevét a nyomozás érdekében egyelőre nem hozzák nyilvánosságra. Balogh Kálmán különben tényleg 12 évet ült a nagyenyedi börtönben több rablótámadás elkövetése miatt. Pontos bűnlajstromának összeállítása folyamatban van.

Pap János.

MÁTRAI BÉLA RIPIORTJA:

30 EV A SZELEK SZÁRNYAN... MA...

Tegnap számunkban beszámoltunk közöltünk a legelső kolozsvári repülőgép felszállásáról. Átugorjunk az azóta eltelt 26 évet és ma beszámolunk egy modern utasszállító gép érkezéséről és indulásáról.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az „Economiá” menetjegyiroda főtéri üzlethelyisége előtt alacsony, karcsú gépkocsi áll. Egy hölgy jön a járdán, kezében kis kezitáskával, mellette egy ur podgyász nélkül. Közelednek az autó felé. — Aradra? — kérdi szolgálatkészén a gép vezetője.

— Igen — feleli a hölgy és kíséreléssel beszállnak a gépkocsi. Néhány percel később két elegáns pilótasapkás fiatalember lép le a járdáról és helyet foglalnak ők is az autóban.

Kilenc óra 15 perc. A soffőr begyújt, tüllölés, autók sohanak el mellettünk és már az országúton vagyunk. Szamosfalva község, hatalmas mező, katonák dolgoznak, a hangárok előtt olajos ruhás szerelők és sötétzöld vadászgépek állanak. Megérkezünk.

A SZIRÉNA BÖGNI KEZD

Az utasok leszállanak. Elveszik tőlük jegyüket, sétálgatnak. A bejáratnál elegáns magángépkocsi lapul. Utasai a repülőtér zöld gyepén állanak és kémlelik az eget. A jelek szerint várnak valakit.

A Kolozsvárra érkező és Kolozsvárról induló gépek felszállása és kikötése jelen pillanatban még mindig a katonai repülőtér melletti ideiglenes állomáson történik.

Az új modern, hatalmas légikikötő épülete már készen áll. Az előtte elterülő mezőt hatalmas motoros ekékkel turják, szántják, boronálják, simítják, vetik be újra füvel, hogy kifogástalan simaságu leszálló-terepet kapjanak.

Az ekék méteres mélységig forgatják fel a földet, állandóan munkában vannak, szédítő az iram, de szelni kell, mert az repülőtér felavatásának legkésőbb az őz folyamán meg kell történnie. Addig, amíg erre sor kerül, a katonai repülőtér melletti ideiglenes leszálló-helyen történik a repülőforgalom lebonyolítása.

Kilenc óra negyven perc. Lassan, mintha a föld mélyéből törne fel, komor sziréna bögés harsog és reszketni meg a levegőt. Mindenki felkapja

fejét. A látóhatár szélén, ott, ahol a föld az éggel összecsokolódik, megjelenik egy fekete pont. Repülőgép.

A FEMMADÁR LESZÁLL

Hatalmas kört irt le repülőtér felett, aztán hátunk mögé kerülve, mint kiterjesztett szárnyu sas, közvetlenül a pirosfedetű fedelek felett lassan lefelé ereszkedik.

Alig észrevehetően billen a szárnya, most szembe fordul velünk, látjuk a gép orrán libegő háromszögletű zászlót és a pilóta fejét, az ívegablak mögött.

A légszavak furcsa, harsogó hangon sziszegnek, porfelhő száll a gép mögött, egy kecseset kanyarodik, aztán megáll. Hirtelen nagy csend fekszi meg a teret.

Egy személyzeti tag a géphez rohan, kis lépcsőt kapcsol le, majd kinyitja az alacsony és keskeny ajtót, amelynek keretében előrehajolva megjelenik az első utas.

A mellett álló kis csoport hangos éljenzésbe kezd és az utasnak rohan. Az mosolyogva tiltakozik, aztán kifejt magát az ölelő karokból és a következőket mondja:

— Egészen unalmas volt. Felhős volt az ég, alig láttam valamit...

Huszonöt perccel ezelőtt ült fel Szatmáron, alig volt ideje, hogy alaposan körülnézzon és már Kolozsváron ölelgetik az ismerősei.

EGYÉVI REPÜLŐFORGALOM

A legjobban illusztrálja a kolozsvári repülőtér működését és forgalmát a statisztika. Csak egyetlen egy év kimutatását emeljük ki a majdnem évtizedes működéséből, hogy megvilágítsuk eredményes működését. A szamosfalvi polgári repülőtérre 1938. január 1. és december 31. között érkezett és indult 2 Lares-gép, áthaladt az állomást érintve 210. Érkezett 118 sportgép, indult 116, áthaladt 29. Érkezett 6 külföldi sportgép, indult hat, áthaladt 68, hasonlóképpen áthaladt az állomást érintve a csehszlovák repülőtársaság 160 személyszállító-gépe.

Az elmúlt év folyamán az előbb említett gépeken érkezett 527 utas, indult 771, áthaladt 894.

Hasonló nagy forgalmat bonyolított le a légikikötő a postai levélforgalomban is. Ennek során 62 gép 48 ezer 967 levelet hozott és vitt 2157 darabot. Érkezett 940 kiló postacsomag, indult 324, áthaladt 2376. Érkezett 4176 kiló podgyász, indult 6083, áthaladt 32.171.

EGY FÉRFI, AKI DOLGOZIK

Nyugodt lélekkel, minden túlzás nélkül el lehet mondani, hogy mindezt egyetlen férfi teremtette: Iosipescu parancsnok. Évekkel ezelőtt érkezett meg, amikor még „távolsági zene” volt a rendszeres repülőforgalom. Senki sem ismerte, senki sem tudott róla semmit. Tárgyalt, tervezett, harcolt, verekedett

és ma már ott tart, hogy Kolozsvár jelentős szerepet játszik az ország repülőforgalmában és nem sokára elkészült a sokmillió költséggel felépített új légikikötő,

mely a legszebb és a legkorszerűbb lesz az egész országban.

Nagyon el van foglalva, igen sokat dolgozik. Csak röpké percekre lehet munkájától elvonni.

— Mikor lesz kész az új repülőtér? — kérdelem.

— Összire meg kell legyünk! — mondja. — Tovább nem várhatunk.

Autóba száll és rohan be a városba. Reggel héttől este hatig állandóan dolgozik.

Vannak a repülésnek szerelmesei. Ilyen volt Blierot és ilyenek azok a férfiak, akik életüket, minden energiájukat arra áldozták fel, hogy a szatmári bankember 25 perc alatt repüljön Kolozsvárra és amikor leszáll a gépről, azt mondja: Nagyon unalmas volt.

E férfiak előtt kalaplevélve meg kell hajolnunk. Nekik köszönhetjük, hogy a ritka látványosságtól eljutottunk a mindennapi repülő forgalomig.

KIS HIREK

(RÓMA.) A Corriera dela Sera jelentése szerint az 1941-ben a Vatikánban tartandó ökméniai kongresszus főtárgya az Uránia örök nyugalmaról szóló dogmák hirdetése és Kolumbus Krisztófnak a szentek sorába való emelése, illetve kanonizálása — Amerika felfedezésének 450-ik évfordulója alkalmából.

(JERUZSÁLEM.) A hatóságok szigorú intézkedéseket tettek az illegális bevándorlás megszüntetésére. Ez év folyamán 6100 titkos bevándorlót tartóztattak fel, akik közül ezerkétszázat visszairányítottak. A titkos kivándorlók nagy többsége Közép-európából jött.

(BERN.) Egy német katonai repülőgép tegnap Bern közelében Frauenbrunnennél benzinhány miatt kényyszerleszállást eszközölt. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

(SANGHAI.) A legfelsőbb kínai bíróság elutasította a tiencsini angol koncessziós területen elfogott négy kínai fogoly védői nek kérését. Ezek azt kérték, hogy részesítsék ügyfeleiket az idevonatkozó angol rendelkezések kedvezményében, amely a bíróság elé állítottaknak engedélyezi a személyes jelentkezést.

(TRIPOLIS.) A keletlibyal légvédelmi csapatok és bombavetőgépek gyakorlatiainak megtekintése után a piemonti herceg Nápolyba utazott egy Balbo marsall által vezetett repülőgépen.

(VARSÓ.) A legújabb statisztikai adatok szerint Varsó lakossága 1931. óta 136 ezer fővel emelkedett.

(VARSÓ.) Korfenty, a lengyel munkáspárt elnöke 67 éves korában meghalt. Korfenty 1932-ben politikai tevékenységéről eltiltást és ezért külföldre távozott, néhány hónappal ezelőtt azonban visszatért és először letartóztatták, majd ideiglenesen szabadlábra helyezték.

(WASHINGTON.) Fritz Kuhnnek, a volt német szövetség elnökének kihallgatása alkalmával Kuhn és Starnes képviselő között súlyos összetűzés támadt. Starnes eközben hirtelen rátámadt Kuhnra, úgyhogy rendőrségi közbelépésre volt szükség a rend helyreállítása céljából.

— A francia sajtó Öfelsége beszédéről. Párisból jelenti a Rador: A francia lapok bő beszámolót adnak II. Károly király Öfelsége konstancai nagy beszédéről. A lapok kijelentik többek között, hogy az Uralkodó nyomatékosan hangsúlyozta Románia területi sérthetlenségét és leszögezte, hogy Románia mindenféle támadással szemben a legerélyesebben megvédi határait. A francia lapok hangsúlyozzák ezeknek a szavaknak nagy jelentőségét, a legszélsőbb jobboldali orgánumoktól a legfelsőbb baloldaliakra egyöntetűen utalva a beszéd nagy fontosságára.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanykés 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jeligés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portóztott jelígyes leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszerket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2532)

MAKULATURA, újságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

GYEREKKOCSIK a legújabb kivitelekben gyári árban a Kiskorufőházban kaphatók. Str. Fabrica de Zahar 47. Telefon: 19-03., javításokat vállalunk. (2509)

ELADÓ alig használt Zephir kályha, 2 oszlop vaskályha, 2000 cserép, faház, Crysler luxusautó. Rimóczi szállító. P. Gării 9. (2273)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, felémelt árban vesznek, olcsón eladók. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (2687)

HÁZIASSZONYOK öröme: kéklángu szagtelan petrologázfűzők nagy választékban. Egyedüli szaküzlet Aladdin csodálma pa-lerakat. Str. Memorandului 13. (2079)

GYALUFORGÁCSOT, fűrészpont gyártelepünkön, Str. Avram Iancu 32. üzemi időben bárkinek ingyen adunk. (2606)

CORNVALD kazán egycsöves 5-6 méter hosszú, 150 centiméter szélességű teljesen jó karban megvételre kerestetik. Hosszu, Cluj, Str. Gen. Poetas 5. (1182)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban vesznek, dus választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1810)

SPORTKOCSI és gyerekágy eladó. Cal. Moșilor 94. (2618)

TÉGLA ezerje 750 lej, rostált homok (bontás) köbméterre 30 lej a volt Hirsch-féle szeszgyárban. (2647)

ELADÓ összecsukható ágy, szövészek, férfiföltöny, Str. Grigorescu 36. (2649)

ÓCSKARUHÁKAT vesznek és eladók. Grünfeld, P. Unirii 18. (2328)

ELADÓK: ponylós szekérrel és hámmal, függőnytartó rudak, fűrdőhenger csappal, mangorológép. Cim a kiadóban. (2653)

VÁSÁROLOK perzsaszőnyegeket, ezüstt, briliánsokat, régiségeket, dísz tárgyakat, butorokat, Sternberg, Str. Reg. Maria 29. (2658)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (2526)

MASSZIV jókarban levő íróasztal eladó. Sámson asztalos, Str. Clemenceau 2. (2661)

HÁROM új modern ablak olcsón eladó. Sámson asztalos, Str. Clemenceau 2. (2660)

VESEK piaci sátozt jókarban levőt. Cim: Str. Cipariu 24. Brutaria David Herman. (2662)

PIANINOT keresek bérbe. Cim a kiadó hivatalban. (2664)

ŐSZI női kabát azonnal eladó. Str. Marechal Foch 43. Apartamentul 7. (2667)

KÜLÖNBÖZŐ butorok, dísz tárgyak olcsón eladók. Cal. Reg. Ferdinand 63. Wallerstein. (2672)

MEGBIZÁSBÓL keresek régimarkás festményeket és antik ékszerket. Wallerstein, Str. Clemenceau 7. (2673)

ELADÓ vadonatúj Berkel sonkavágógép és Schemberg mérleg. Cim a kiadóban. (2676)

EGY új kétkerekű taliga eladó. Str. Oct. Goga 11. szám. Házfelügyelőnél. (2677)

FEKETE télikabát valódi szikunksszal eladó. Megtekinthető: Cal. Moșilor 125. dél után 1-5-ig. (2693)

ELADÓ Principesa Ileana VI. gimn. ös szes könyvei olcsón, álló órá, Str. Berde 2. I. 12. (2695)

FÜRDŐSZOBABERENDEZÉST keresek megvételre öntött vaskádák, esetleg külön kádát. Ajánlatot „Füldőszoba” jelígyére kiadók. (2699)

JÓ állapotban lévő 100-120-as cserép-kályhát vesznek. Ugyanott csinosan butorozt szoba kiadó. Cal. Moșilor 145. (2710)

ELADÓ sürgősen nagy konyhaszekrényt családtag szalon, liszteláda, vaságy betéttel, Str. Haiduc 2-a. Deák. (2702)

ELADÓ hidmérleg, 3000 kgr. és két íróasztal, Str. Gen. Poetas 19. (2701)

FELEKI-uti nagy gyümölcsöskert egész termése szedésre eladó. Ért.: P. Unirii 12. Háztulajdonosnál. (2700)

KERESEK a P. M. Viteazul tér környékén jövedelmező házat 8-900 ezer lejig. Ajánlatokat Láposi, Str. Fr. David 13. (2712)

ELADÓ körülbelül 20 melegágynak való kicsi és nagyobb ablak. Str. Cicio Pop 189. (2507)

ELADÓ zongora bécsi márkájú Bössendorfer, kitűnő állapotban, olcsón. Cim a kiadóban. (V2618)

RÖVID keresztúros zongora kitűnő állapotban eladó. Str. Grecianu 19. (2714)

ALLÁST KERES

RAKTÁRNOKI, inkasszói állást vállalnék kaucióval. Cim a kiadóban. (2679)

ALLÁST KAPHAT

EGY ügyes kiszolgáló leány és egy bejárónő azonnalra felvétetik. Str. Saguna 4. (Restaurant.) (2619)

KISZOLGÁLKISASSZONY, masamod azonnal felvétetik Kalapszalomba. Str. Memorandului 4. udvarban. (2652)

KAUCIÓKÉPES könyvelőt, ki mindhárom hazai nyelven levelez, gyors és gépirót azonnalra kerestünk. Biztosítási szakma előnyben. Cim a kiadóban. (2504)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező mindegy bejárónő kerestetik. Str. Regina Maria 46. III. em. 10. (2606)

PERFEKT varrónőket és spulnizókat felvesszünk. Tricotage szakmában dolgozók előnyben. Helios, Str. Paris 38. (2626)

FÉNYKÉPÉSZ retüsernőt azonnali belépésre keres Foto Villy, Ludus. (V2616)

JÓMUNKÁS kádáregédet azonnal alkalmazok jó fizetés mellett. Keresztesi Domokos kádármester Lechința jud. Násáud. (V2608)

KERESEK józanéletű gépészt, szivógáz-motor olajprést perfektül értse a kezelést. Állandó állásra, az állás azonnal elfoglalható. Cim: Berkovits Miksa Reteag moara. (V2603)

BORBÉLYSEGÉDET felvesszük 1 heti ki segítő munkára. Rosca Aurel, Str. Reg. Maria 1. (2640)

ÜGYES üzleti mésszárosság felvétetik Tóth Sándor mésszárossnál, Piața Mihai Viteazul 26. (2663)

CSIZMADIA segéd azonnalra felvétetik. Str. Miron Costin 6. (2674)

NÉMET kisasszonyt keresek 4 éves kislám mellé szeptember 1-ére. Dub Vasile Alexandri 10. (2675)

PERFEKT éttermi szakácsnőt keresek. Jelentkezni: d. u. 3-6-ig Astra büfében, P. Unirii. (2684)

JÓMEGJELENÉSÜ elárúsitónót keresek. Jelentkezni 3-6-ig Astra büfében, P. Unirii. (2685)

PAPLANVARRÓ jó munkás azonnalra kerestetik. Cim: Str. Filipescu No. 7. Apartamentul No. 1. (2713)

PAPIRRAGASZTÁSHOZ értő kisleányok felvétetnek. Topai könyvkötészet. Str. I. G. Duca 3. (2691)

CIPÉSZSEGÉD felvétetik vegyes munkára. Str. Plugariilor 12. (2694)

FÉRFI konfekcióhoz nagymunkás saját géppel felvétetik. Str. Dragalina 26. em. (2708)

ÜGYES masamodleány felvétetik Aida kalapszalomba, Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (2709)

MEGBIZHATÓ vallásos, zsidó nőt azonnalra alkalmazok vendéglőbe konyhai kiségitő munkára. Cim a kiadóban. (2716)

KÜLÖNFÉLÉK

TÖKEVEL rendelkezem. Társulnék ipar engedéllyel rendelkező kozmetikussal tisztítóssal, vagy bormunkással. „Esetleg fix fizetés” jelígyére. (2572)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít. Szept. 15-től csoportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné. Str. I. Maniu 4., II. em. ajtó 3. (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidlöff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

MAGÁNNYOMOZÁST diszkréciónal vállalkozok. Gold. Telefon: 32.18. (2633)

TÁRSAT, uriembert keresek kisebb tőkével, mely tőkét napi 10 százalék nyereséggel tudnám forgatni. Pénzt társam kezeli. Legkisebb kezdő tőke 10 ezer lej. Ajánlatokat kérek a tőke megjelölésével. „Előzetes bizonyítás” jelígyére a kiadóba. (2671)

HÖLGYEK figyelmébe. Mindenféle fűzőt garancia mellett vállalkoz. Bergerné, P. Carolina 1. em. Apartamentul 11. (2704)

STANA klimatikus üdülőtelepen utószobában árban olcsón nyaralhat. Két személyre, vagy hosszabb tartózkodásnál már engedmény. Hízókúra. Ujonnán épült legszebb fekvésű villa. Telefon Cluj 1218. Levélcím: „Villa Nouă” Stana, jud. Cluj. (2681)

ELVESZETT Mayed Ludvig névre kiállított betegségyőző könyv. Megtalálójá jutalomban részesül. Cal. Reg. Ferdinand 69. Deutsch. (2718)

STR. REG. MARIA 48. BERGER vesz ékszerket, briliánsköveket és aranyfogakat. Óra és ékszerjavításokat garanciával vállal. (2705)

KIADÓ LAKÁS

EGY nagy terem és öt irodahelyiség azonnalra kiadó a volt Munkás Otthonban, Str. Văii 7. szám alatt. (2513)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, előszoba. Str. G. Tamas 6. (2558)

SZOBA, konyha (Manzarde) kertes villában (Str. Regală 47) kiadó. (2594)

KÜLÖNBÉJÁRATU, csinosan butorozott erkélyes szoba, közvetlen fűrdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 6. (2636)

STRADA Bratianu 2. szám alatt 4 szoba, konyha, fűrdőszoba azonnalra vagy szeptember 1-ére kiadó. Értekezni ugyanott. (2566)

DONÁT-uton kiadó egy szoba, konyha 156 szám alatt. (2615)

KIADÓ 1 szoba, konyha nyári üdülésre alkalmas, jó levegős, szép helyen. Str. Donat 156. (2616)

NAGY szoba, konyha kiadó. Cal. Moșilor 94. (2619)

BELVÁROSHOZ közel, külön telken 2 szoba, előszoba, kertes családi ház kiadó. Cim a kiadóban. (2629)

EGY kisebb betonozott raktárhelyiség azonnalra kiadó. Cluj, P. Unirii 3. (2630)

GYÁR-, műhely-, raktárhelyiségek előnyösen kiadók. Erdeklődni Zattler, Str. Horea 6., vasut közelében. (2364)

KIADÓ központban egy szoba, konyha (esetleg kétszoba) önálló napos lakás. Str. Matia 5. Portásnál. (2457)

SZOBA, konyha, olcsón kiadó. Maxim, Cal. Victoriei 118. (2663)

KIADÓ szeptember 1-ére 3, esetleg 4 szobából álló szép parkettes lakosztály fűrdővel, konyhával, pincével, mosókonyhával, udvarral és kerttel, Str. Tudor Vladimirescu 16-a. Piața Mihai Viteazul tér mellett. Ért.: Tulajdonosnál, emelet. (2666)

ELEGÁNSAN butorozott különbejáratu butorozott szoba kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 15., I. em. (2670)

SEPTEMBER 1-ére kiadó négy szoba, konyha, fűrdő és más mellékhelyiség. Cal. Regele Carol 47. (2678)

NYUGDIJASNAK egészséges szép helyen kiadó 1 szoba, konyha. Donát-ut 156. (2617)

KÉT szoba, fűrdőszoba komfortos lakások állomás közelében, aszfaltozott utcában novemberre és azonnal is kiadók. Értekezni: Biró Albert Str. Văcărescu 7. Bejárat Cantemir felől. (2680)

EGY szoba és konyha, egy nagy szoba, egy kishozba kiadó. Str. Florilor 17. (2690)

KÉT butorozott szoba, esetleg fűrdőszoba és zongorahaszinnalattal kiadó. Cal. Moșilor 145. (2711)

KÖZÉPISKOLAI tanulók — fiúk, vagy leányok — kitűnő ellátást és gondos szülői felügyeletet kaphatnak uri családnál, parkettes, fűrdőszobás, kertes lakásban. Kiváratra román és német társalgás, zongorahaszinnalattal kitűnőhangon zongorán bármikor gyakorolni lehet. Cim a kiadóban. (2692)

KIADÓ üzlethelyiség (jelenleg borbély-üzlet) az Astoria szállodában. (2698)

ISKOLÁS leányokat, vagy fiukat teljes ellátásra felvesz uricsallád. Str. I. Maniu 29. földsz. (2706)

CSINOSAN butorozott szoba kerti lakásban kiadó. Str. Grecianu 19. (2715)

LAKÁST KERES

LAKÓTÁRSNŐNEK menne intelligens, irodába járó uriaszony, hol főzhetne is magának. Cimeket „Központban” jelígyére kiadóba. (2657)

4 SZOBA, konyha összkomfortos lakást belvárosban vagy külön telken szeptember illetve október vagy november 1-ére keresek. Kerek porcellánüzlet, Cal. Regele Ferdinand 4. (2612)

KÉTSZOBÁS, modern összkomfortos földszinti, vagy elsőemeleti lakást keresek belvárosban november 1-re. Ajánlatokat kérek „Jóestét!” kiadóhivatalába 2800-3 ezerig” jelígyére. (2641)

KERESEK november 1-re 2 szoba, hallos, modern lakást, összkomforttal, központi fűtéssel centrumban. Heinrich szappangyár, Cal. Moșilor 54. (2613)

KERESEK egy tágas szoba, előszoba, szép fűrdőszobás modern garzoniert Szept. 1-re. Ajánlatok: Str. Decebal 11. ajtó 5. (2697)

KERESEK 1 vagy 2 szoba, konyha lakást 10-15 marhának való istállóval. Cimet a kiadóba. (2613)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premierslágér. Háboru és béke. Fősz.: Dita Parlo, Francoise Rosay és John Londer. A film előtt szenzációs Paramount világhíradó.

SELECT MOZGÓ: Aloma. Dorothy Lamour, a feledhetetlen Dzsungel király nője legújabb filmje, amelyben elevenkedő legnépszerűbb két dalát: Blue Nightfall és Junior-t. Gyönyörű felvételek. Fősz.: Lloyd Nolan és Tito Guizar argentinai énekes. Műsoron kívül hangos híradó.

URANIA MOZGÓ: Olympiád, teljes mű. Két rész egyszerre. Egyetlen film, amely a népek ünnepeiről készült 1936-ban. Műsoron kívül hangos híradó.

ROYAL MOZGÓ: 2 szenzációs premier 1 helyiérté. I. Jean Gabin nagysikerű filmje: Idill a hegyek között. Kanada festői szépségű helyein lejátsszódó francia film. II. Dick Foran az aranyhangú cowboy legizgalmasabb filmje: Az indiánok réme. Bravurok, izgalmak, eddig nem látott felvételek.

THALIA MOZGÓ: Ma nagy premier. A szezon meglepetése. Szenzációs kettős műsor: I. Shirley Temple világ kedvenőnek legújabb slágérfilmje: Shirley megmegt Amerikát. II. Sóbányák rabjai. Victor Mac Laglen és Peter Lorre világfilmje és a legújabb Metro híradó. Minden előadáson személyesen fellép Shirley európai riválisa: Gerő Borcsa, a magyar színpadok dédelgetett csodagyermeké. Előadások 3, 6 és fél 10 órakor.

RIO MOZGÓ: Augusztus 14-20-ig. Mindennap 3, 6 és 9 órai kezdettel, az évad legnagyobb filmóriása. I. A hindusiremlék. II. Az esnapuri tigris. Mind két rész egy előadásban. Monumentális rendezési formáláger. Fősz. La Jana, Kitty Jantren, Hans Stüwe és Theo Lingner. Ezen filmnél a kedvezményes jegyek nem érvényesek. Helyárak 14 plusz 5 lej.

Változások a marosvásárhelyi ref. kollégiumnál. A marosvásárhelyi ref. kollégium tanári kara legutóbbi értekezletén a nyugdíjba vonuló Nagy Endre igazgató utódjául Szabó József kollégiumi tanárt választották meg. A bennlakás felügyelője Kónya Imre tanár lett, a konviktus vezetését Kovács Benedek vallástanárt vette át, míg Miller Károly, az ismertnévű író és tanár új előjárósági tag lett. Nagy Endre volt igazgató a gazdasági felügyelő tisztségét fogja betölteni az új iskolai évben. A tanár gyűlés határozatai megerősítés végett a kollégiumi előjáróság elé kerülnek. A szeptemberi nyugdíjazások során Nagy Ödön, Paál Gusztáv és Spánier Vince tanárok válnak ki az intézet kötelékéből.

Véres szerelmi dráma Konstanca megyében. Bukarestből jelenti a Rador: A konstanca megyei Potarnichea községben véres szerelmi dráma játszódott le. Ion Cazanliu gazdálkodó Gb. Gherghinanevű feleségével és Rado Puiu falubelijével a mezőre mentek. Itt Cazanliu felsége és Rado Puiu, akiről kiderült, hogy az asszonynak kedvese, rátámadtak a férfire és ütelegelni kezdtek, majd Radu revolvert rántott elő és agyonlőtte a férjet, a ki a helyszínen borzalmas kínok között kisenvedett. A gyilkosokat a csendőrség elfogta. Kihallgatásakor az asszony azt vallotta, hogy szabadulni akart férjétől, hogy a kedveséé lehessen és ezért követték el a gyilkosságot. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

Ötvenszázalékos vasúti kedvezmény a csernovici mintavásárra utazóknak. Bukarestből jelenti: A CFR vezérigazgatósága ötvenszázalékos vasúti kedvezményt engedélyezett augusztus 15. és szeptember 15-ike között megtartandó csernovici mintavásárra. Odautazásnál egész jegyet kell váltani, amellyel az árumintavásár rendezőségének látmozása után díjtalanul lehet hazatérni.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 19., Szombath. Róm. kat.: Lajos pk. Prot.: Huba. Ort.: Sf. Andrei Stratilat. Izr.: 4 Elul.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ARAIK: Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉ!

AZ ÉLETKOR

Rendőrfőnök: Hány éves?

Vádolt: Huszonöt.

— De hiszen egy öt évvel ezelőtt felvett jegyzőkönyvben is huszonöt évesként szerepel.

— Az lehet főnök ur, mert én nem vagyok olyan nő, aki ma így beszél, holnap meg úgy...

LILIKE KIVÁNSÁGA

— No, Lilike, mit szólsz a kis testvérehez? — érdeklődik az új jövevény bölcsője mellett a papa.

— Nem szeretem, mert folyton sir — válaszolja komolykodva Lilike, — nem lehetne talán kicserélni egy alvó babára?...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus hó 19-én, szombaton reggeltől, aug. 21-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memorandum-ucca, Dr. Olariu Regina Maria-ucca, Minerva, Regele Ferdinand-ut, Dr. Rusu, Cipariu-ucca.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: hőmérséklet csökkenés, Erdélyben és a hegyi vidékeken eső.

— Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik férjem: Ispász Péter temetésén részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Ispász-család.

— Templomszentelés. Bacauból jelentik: Tegnap nagy ünnepélyességgel szentelték fel Nicodim Munteanu patriarka jelenlétében az új templomot.

NEM TART HIVATALOS ÓRÁT AUGUSZTUS 20-ÁN A KOLOZSVÁRI MAGYAR KIRÁLYI KONZULÁTUS.

A kolozsvári magyar királyi konzulátus annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy a konzulátus az augusztus 20-iki magyar nemzeti ünnepen nem tart hivatalos órát, a közönség tehát ezen a napon ne keresse fel hivatalos ügyének elintézésére a konzulátust.

— A kolozsvári román kath. fiúgimnázium igazgatósága ezúton közli az érdekeltekkel, hogy a beiratások augusztus 25-én kezdődnek. A javítóvizsgákat augusztus 1-4. között tartjuk meg. A felvételi vizsgák ugy az 1., mint az V. osztály részére szeptember 5-én és 6-án lesznek megtartva. A vizsgák reggel 8 órakor kezdődnek. Az iskolai év megnyitását és az előadások kezdetének időpontját később fogjuk közölni. Az igazgatóság.

— Visarion bukovinai metropolita külföldre utazott gyógykezelése végett. Cernovicból jelentik: Visarion metropolita, aki hosszabb idő óta súlyos szembetegségben szenved, elutazott Berlinbe, ahol szakorvossal vizsgáltatja meg magát és ha szüksége mutatkozik, műtétet hajtanak végre a bukovinai metropolitán.

— Értekezlet a nemzetgazdasági minisztériumban. Bukarestből jelentik a Rador: Tegnap délután a nemzetgazdasági minisztériumban Marian miniszteriumi vezértitkár elnökletével értekezlet volt, amelyen résztvett a román iparosok küldöttsége is, Klugkist elnökletével. Az értekezlet főtárgya volt német mezőgazdasági gépek beszerzése Románia számára. A megbeszélések a két ország között idevonatkozóan létrejött megegyezésnek megfelelően folytak.

— Országór-egyenruhát tartoznak viselni a tanulók. Bukarestből jelentik a Rador: A nemzetnevelésügyi minisztérium rendelete értelmében az összes iskolai tanulók az országór-szerkezeti egyenruhát tartoznak viselni. Más egyenruha viselését nem engedélyezik.

Szeptemberben Kolozsváron rendezik meg az Astra-ünnepségeket

Dr. Horvath rendőrkezes felhívása a lakossághoz

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szeptemberi háromnapos Astra ünnepségeket ez évben tudvalevőleg Kolozsváron tartják meg s erre vonatkozólag dr. Bornemisa Sebastian polgármester és városunk tanácsa elhatározta, hogy ezúttal különös fénnel és pazar külsőségek között fogják lebonyolítani szeptember 9-én, 10-én és 11-én az ünnepségeket.

Az előzetes megbeszéléseken dr. Horvath Iosif rendőrkezes is résztvett s a tervbevetett háromnapos ünnepségek előkészítésével kapcsolatban az alábbi felhívást intézi a sajtó útján a lakossághoz:

— A polgármester urral történt meg állapodás értelmében — mondotta dr. Horvath rendőrkezes — a várost az ünnepségek tartamára ünnepi díszbe szándékoztunk öltöztetni. Ezért már jóelőre figyelmeztetem azokat a háztulajdonosokat, akiknél megjelent, vagy ezután meg fog jelenni a rendőrbizottság, hogy házait a jelzett időpontig hozzák rendbe, meszeljék ki a falakat s általában a bizottság által kapott utasítás szerint járjanak el.

— Továbbá minden háztulajdonos szeptember 8-ig szerezze be a román nemzeti lobogókat, amelyeknek kifogástalan állapotban kell lenniük.

A román nemzeti zászló mellett azonban gondoskodniuk kell kisméretű papírszászlócskákról is, amelyekkel a házak ablakait és balkonjait kell díszíteni. A nemzeti zászlókra vonatkozólag dr. Bornemisa Sebastian polgármester ur

— Új angol meghatalmazott miniszter kerül Bukarestbe. Londonból jelentik a Rador: Az angol kormány a román kormánytól hozzájárulást kért, hogy Reginald Leeper kinevezhesse Anglia meghatalmazott miniszterévé Bukarestbe Reginald Hoare jelenlegi követ helyére, aki más megbízatást kap. A román kormány megadta a hozzájárulását. Reginald Leeper egyike a legkiválóbb angol diplomatáknak és a délkelet-európai kérdések alapos ismerője. A békekonferencia idején az angol küldöttség egyik titkára volt, majd különleges megbízatással tanulmányutakat végzett Oroszországban és Lengyelországban. Később pedig varsói nagykövetség első titkára volt. Jelenleg az angol külügyi hivatal sajtóigazgatója.

— Üngyilkossági kísérlet városunkban. Tegnap délután Cotita-ucca 3 sz. alá hívták ki a szolgálatos mentőorvost, ahol Schuster Anna 21 éves nő üngyilkosságot kísérelt meg. Dr. Mohalean mentőorvos megállapította, hogy az életunt 30 darab luminált vett be és beszállította a belgyógyászati klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak. Az üngyilkosság oka, hogy Schuster Annát férje hamar akarta vinni lakóhelyükre, Kisenevbe s ezért inkább a halált akarta választani.

már annak idején kiadta a rendeletet, hogy azoknak milyen méretűeknek kell lenniük. Eppen ezért a rendőrkezesztura ez alkalommal házról-házra ellenőrzést fog tartani s akik nem járnak el a rendelkezéseknek megfelelően, azok ellen szigorú eljárás fog megindulni.

— Arra is figyelmeztetek minden érdekeltet, hogy szerezze be idejében Öfel-sége II. Károly király arcképét és azt az ünnepségek napjaira tegyék ki a kirakatokba. Ahol az ünnepi menet elhalad, azon házak tulajdonosai gondoskodjanak arról, hogy a balkonok és az ablakok szőnyegekkel és virágokkal legyenek ki-díszítve.

Kolozsvár város vezetősége és a rendőr hatóság is méltán elvárja a lakosságtól — mondja felhívásában dr. Horvath rendőrkezes — hogy az ez évben különleges fénnel megtartandó Astra ünnepségekkel kapcsolatban mindenki lelkes megértéssel tesz eleget lojális polgári kötelességének és szeptember 8-ig elkészít mindazokkal a követelményekkel, amelyekre már előre felhívjuk a figyelmet. Reméljük és elvárjuk, hogy Kolozsvár összes háztulajdonosai és kereskedői az Astra-napok jelentőségéhez méltóan és kifogástalanul feldíszított házzal és üzlettel fogják fogadni az ünnepségeket és senki sem hozza olyan káros helyzetbe a hatóságokat, hogy a rendelkezések be nem tartása miatt bárki ellen is eljárást kényszerüljünk indítani.

Az ünnepségek programjára, valamint egyéb újabb rendelkezésekre vonatkozólag később még visszatérünk.

— Az állampolgársági bizonyítvány hamisítások ügye. Bukarestből jelentik a Rador: Az igazságügyi hatóságok befejezték a nyomozást azoknak az állam polgársági bizonyítványhamisításoknak ügyében, amelyekbe a Macedon-Román Művelődési Egyesület is belekeveredett. Az illovi ügyszesz már áttanulmányozta a hatalmas ügyiratcsomót és elrendelte több személy bíróság elé történő állítását.

— Új távirattípusokat vezetett be a posta. Bukarestből jelentik: A romániai postaszolgálat ez év április 1-étől kezdve mérsékelte a távirati díjszabást majd bevezette az olcsóáru, úgynevezett különleges távirati úrlapok rendszerét a névnap, születésnap, stb. üdvözlések küldésére. Most pedig elhatározta a posta vezérigazgatósága, hogy augusztus hónap folyamán újabb 15 különleges távirati típust vezet be, amelyek a régiakkal együtt felölelik az élet összes nevezetesebb megnyilvánulásait. Ilyen egységes távirati úrlapon ezúttal születési, névnap, házassági, üdvözléseket, részvétet, stb. lehet továbbítani. A kötött szövegű táviratok díja a távolság szerint mindössze 8, 10, 12, vagy 15 lej lesz.

A piac legújabb eseményei

Amint tudjuk, a pénzügyminisztérium hivatalosan közölte az Ugírral is, meg az iparkamarákkal is, hogy a zsidó cégtulajdonosok, igazgatósági tagok és cégjegyzők állampolgársági helyzetének megállapítása alkalmával a kamarák nem szedhetnek cégjegyzési illetéket. Ezt a miniszteri rendeletet ma már az érdekeltek kamarák is kézhez kapták. Az Ugírnak, amely e rendelet kiadása érdekében a kormánytól eljárat, előreláthatólag újabb tennivalói lesznek még ebben az ügyben. Kérdéses ugyanis, hogy mi lesz a már befizetett cégjegyzési illetékekkel? A nagyobb összegre rugó cégjegyzési illetékeket ugyanis bélyeg-lapokban rótták le a vállalatok, amelyeket a kamarák azonnal megsemmisítettek. Az ügy tehát még egyáltalában nem jutott nyugvópontba.

A kolozsvári Totelectric cég moratóriumkérésének tárgyalásánál még a hitelezők fele sem szavazott a kérés elfogadása mellett. A törvényszék azonban a kérésnek helyt adott azzal az indoklással, hogy a törvény nem teszi függővé a moratórium megadását a hitelezők többségének beleegyezésétől. A cég egyébként utólag hitelezői újabb hozzájárulását igazolta, úgy, hogy most már a többség is megvan.

Az Edison mozgósínházat tulajdonosa mulatóvá alakítja át. Hírek szerint egy kolozsvári tőkecsoport azzal a tervvel foglalkozik, hogy ugyanabban a városnegyedben új mozgósínházat alapít. Kérdéses azonban, hogy az idő előrehaladtátára való tekintettel az új mozgó építkezési az idén befejezhetők lennének?

— Bonyodalmak egy felmondás körül. Egy kolozsvári szőrmekereskedő az elmúlt év nyarán egy segédet alkalmazott, aki azonban munkahelyét néhány nap múlva ott hagyta és egy másik helybeli szakmabeli kereskedőnél vállalt alkalmazást. Az előbbi kereskedő erre a munkaszerződéséről szóló törvényre hivatkozva, a munkabíró előtt kártérítési pert indított a segéd ellen. A keresetben a kereskedő azzal érvelt, hogy közte és volt alkalmazottja között egy évre szóló alkalmaztatási szerződés jött létre és ennek igazolására tanukat nevezett be. Minthogy pedig a segéd a szerződési kötelezettségének nem tett eleget, a kereskedő a törvény értelmében a szerződés tartamára, tehát egy évre megállapított munkabérek keszterest követelte kártérítésként.

A segéd a munkabíró előtt ezzel szemben azzal védkezett, hogy többször volt a felperes alkalmazásában, aki azonban az idény elteltével mindig elbocsátotta és ez volt a magyarázata annak, hogy szívesen cserélt munkaadót. Másrészt is a felek között olyan megállapodás történt, hogy az alkalmaztatási szerződést írásba foglalják és mivel ez nem történt meg, a szóbeli megállapodás érvényét veszítette. A munkabíró a segéd ez utóbbi érvelését méltányolta és a munkaadót a kártérítési keresetével elutasította. A kereskedő az ítélet ellen a törvényszékhez felebbezett, melynek Linzmayer tanácsa a felebbezést elutasítva, kimondta, hogy abban az esetben, ha a felek írásbeli szerződés kötésére vállaltak kötelezettséget, a szóbeli megállapodás nem kötelező.

— Aradon nem kell felülvizsgáztatni a személyazonossági igazolványokat. Aradról jelentik: A katonai övezetek megszervezéséről szóló törvényrendelet megjelenése óta Aradon tájékoztatlan-ság uralkodott abban a tekintetben, hogy Arad is beleszűk-e valamelyik övezetbe és így a törvény értelmében láttamoztatni kell-e, vagy sem a személyazonossági igazolványokat a katonai hatóságoknál? A rendőrség most közölte a lakossággal, hogy a népesedési hivatal által kiállított személyazonossági igazolványok továbbra is érvényesek, anélkül, hogy a katonai hatóságok ellenőrző pecsétjére szükség volna.

Megszokott

helyén tisztíttassa ruháit...

a

Ezink-gyárban

Hogyan is áll az egyházi vagyonok illetéke, egyenérték-adójának ügye?

(BUCURESTI.) Az illeték egyenérték adó ügyében a magyar egyházak sérelmeinek orvoslása céljából dr. Bartha Ignác képviselő dr. dr. Gyárfás Elemér szenátor kihallgatáson jelentek meg a pénzügyminiszternél és elmondották, hogy a sérelmes kivételeket a felebbezési bizottságok több helyen orvosolták, de ennek ellenére sok helyen a teljes összegig rendelték el végrehajtást az egyházak, papok és egyházi vezető férfiak vagyonára. Mititi Constantinescu pénzügyminiszter felismerve a kérdés fontosságát, nyomban intézkedett. Csütörtökön már szét is küldték a pénzügyminisztérium aug. 16-án kelt 214.884. számú r.körendeletét, mely utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy a püspökségek, egyházközségek és egyházi intézmények illeték egyenértékadóját csak akkor hajtsák be, ha a felebbezési bizottság már határozott és az általa hozott határozat már jogerőre emelkedett, de akkor is csak a felebbezési bizottság által leszállított összeg erejéig. Dr. Bartha és dr. Gyárfás személyesen meggyőződtek arról, hogy a fontos körrendeletet minden erdélyi és bánsági pénzügyigazgatósághoz megküldötték.

A földművelésügyi miniszter rendelete a koncentrációsokról

(BUCURESTI.) (Inf.) Amint a „Tri-buna” mai száma jelenti, a földművelésügyi miniszter tegnap este a következő közleményt adta ki:

„Az ország egyes részeiben bizonyos nyugtalanságot lehetett észlelni az őszi gyakorlatokra való behívások miatt. A kormány megértve a földművelőknek ezt a szükségletét, elhalasztotta a behívásokat mindaddig, amíg a földművelőknek nagyobb része elvégzi a termés betakarítását, sőt még a cséplést is. Azok részére pedig, akik jelenleg be vannak hívva és nem fejezték be mindezeket a munkákat, a kormány megadta a szükséges intézkedéseket, hogy szükség esetén munkájukat az otthonmaradt be nem hívott munkájukkal és állataikkal ellősségték.

Igy állván a helyzet, az összes behívottaknak és családjaiknak meg kell őrizniök nyugalmukat, mert ha munkálataik késést is szenvednek, ez nem lesz hosszú időtartamu. E cél érdekében a hatóságok utasítást kaptak, hogy viseljének gondot a hozott határozatok pontos végrehajtására, míg ahol azt tapasztalják, hogy lesznek olyanok,

akik nem teszik meg kötelességüket, ott szigorú büntetést alkalmazzanak.

Ez nem azt jelenti, hogy az otthon maradt földművesek kizárólag a hatóságok támogatására bízzák magukat. Ellenkezőleg, fesszíték meg minden erejüket és használatuk fel minden lehető munkaeszközt, hogy munkájukat a kellő időben elvégezhessék. Hála a nagy kiterjedésű vetéseknek, az ország földműves-társadalmának szép termésnek örülhet. Eppen ezért annál fokozottabb gondot kell az őszi munkákat elvégezni, mert az országnak szüksége van erre az állam és lakosság szükségleteinek kielégítése végett. Felhívjuk a földművesek figyelmét arra, hogy figyelemmel hallgassák a hatóságok tanácsait, kövessék a földművelésügyi szakemberek utasításait, akik csak jót akarnak és ne hátrálják magukat ellenőrizhetetlen és alantalan hírektől megzavarni. Vegyék tudomásul, hogy a kormány őrt áll és mindent megtesz, hogy a mezőgazdasági munka minden körülmények között és feltételek mellett befejezve legyen” — fejezi be cikkét a kormány kolozsvári felhívatalosa.

Vérhas-járvány lépett fel Kolozsváron

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A tömeges és elővigyázat nélküli gyümölcsfogyasztás kíséretében Kolozsváron vérhasjárvány lépett fel. A betegséglelyző pénzári orvosi rendelőjében naponta 60—80 beteg, felnőtt és gyermek jelentkezik orvosi vizsgálatra, akik valamennyien a vérhas tünetei között betegedtek meg. Orvosi feltevés szerint a járványt az éretlen gyümölcsnek mértéktelen és elővigyázatlan fogyasztása idézte elő. A legtöbben nem mossák meg a gyümölcsöt, nem ellenőrzik, hogy az elég-e érett-e és nagyon sokan vannak, akik a tengerit félig főtt, vagy nem eléggé megsütött állapotban fogyaszták és mindez könnyű előidézője a vérhas fellépésének. Az egészségügyi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járvány továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

Méregoldattal öngyilkosságot kísérelt meg egy kolozsvári rendőri felügyelet alatti nő

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Egy Máte nevű férfi ma délután telefonon arról értesítette a központi rendőrséget, hogy Dragalina uca, illetve Scărilor uca 1. szám alatti házban, egy nő öngyilkos lett. A helyszínrre küldött Pop Jacob ügyeletes rendőrtiszt megállapította, hogy csak öngyilkossági kísérletről van szó. Sinkó Margit rendőri felügyelet alatt álló 21 éves nő, öngyilkossági szándékkal valami ismeretlen méregoldatot ivott, de mielőtt az egész kiitta volna, az egyik barátja észrevette és gyors kézmozdulattal kiütötte kezéből a mérget tartalmazó poharat, úgy, hogy csak kisebb mennyiséget sikerült innia. Állapota nem súlyos, úgy, hogy a hatósági közegek további kezelés végett a lakásán hagyták. Tetőt állítólag szerelmi bánatában követelte el.

— Sirkőavatás. Értesitem rokonait, barátait, ismerőseit, hogy néhai Goldberger Árvin sirkőavatása 1939. VIII. 20-án délelőtt 10 órakor lesz az új temetőben. Goldberger Kálmán.

— Meghalt Florian Izidor, a kolozsvári kereskedelmi felügyelőség szolgálati főnöke. Florian Izidor, a kolozsvári kereskedelmi felügyelőség szolgálati főnöke, aki már hosszabb idő óta betegeskedett, szülőfalujában, Szelistyében meghalt. Florian Izidor szorgalmas, népszerű és közmegbecsülésnek örvendő köztisztviselő volt, aki rokonszenves egyéniségével és mély emberi bölcselével eláruló gondolkodásmódjával számos tisztelt és barát szerzett. Általános és mély részvét mellett temették el szülőfalujában „Doru bácsit”, mert mindenki így becézte Florian Izidort, akit a rokonszenves köztisztviselő bizalmával és barátságával kitüntetett.

— Gépkocsigazolványt találtak. Papp Mihály, az 508 számú autóbussz vezetője a társas gépkocsiban elveszett soffitgizolványt talált. Igazolt tulajdonosa „Jóestét!” szerkesztőségében átveheti.

— GÉPKOCSIKARAMBÓL. Könyvebb természetű autókaramból jétszódot le tegnap este 9 óra tájban a Banca Națională épülete előtt. A 206. rendszámú kolozsvári tehergépkocsi, amelyet Kovács Miklós vezetett, a Saguna és a Memorandului-uccák sarkán összeütközött a Monostorului-ú felé haladó 418. Cluj jelzésű autótaxival, amelyet Ebergényi József sofőr vezetett. Az összeütközés következtében mindkét jármű könnyebb természetű rongálást szenvedett, de kisebb javítás után tovább folytathatták útjukat. A közelben szolgálatot teljesítő rendőr a karambolról részletes jelentést tett feletteseinek, akik az ügyben megindították az eljárást.

— A PRUT-TARTOMÁNY KIRÁLYI HELYTARTÓSÁGÁNAK ADOMÁNYA. Bukarestből jelenti a Rador: Teofil Sidorovici, az Országör-szervezet főparancsnoka legutóbb a Prahova-völgyi és olvidéki országör-szervezeti egységeket látogatta meg szemlekorutja során.

Egy fiatal kolozsvári iparossegéd tragikus pusztulása

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tragikus körülmények között halt meg az éjszaka Kolozsváron egy fiatal iparossegéd. Péter Dezső Matei uca 2 szám alatt lakó 28 éves szabósegéd valami zavaros álom közben éjféltájban olyan szerencsétlenül esett le az ágyból, hogy agyrázkódást szenvedett. Szobatársa csak arra ébredt meg, hogy kollégája eszméletlenül fekszik a szoba cementpadlóján. Azonnal értesítette a mentőket és a helyszínrre kikerkezett mentőorvos injekciókkal igyekezett a szerencsétlenül járt fiatallembert magához téríteni. Péter Dezső kissé magához is tért, amikor az I. kerületi rendőrségtől kiszállott ügyeletes rendőrtiszt és a mentőorvos előtt azt a meglepő nyilatkozatot tette, hogy al-mában harctéren volt, egy mély folyó szélén gyakorlatoztak és a következő pillanatban belesett a vízbe. Állítása szerint ebben a pillanatban esett le „uszás közben” ágyáról. A mentőorvos, minthogy külső sérülések nem látszóttak rajta, elsősegélynyújtás után a lakásán hagyta Péter Dezsőt azzal, hogy ha történetesen rosszabbodik az állapota, azonnal értesítsék. Mára virradólag hajnali 3 óra tájban Péter Dezső állapota azután váratlanul válságosra fordult, mire lakótársa újból értesítette a mentőket, valamint az I. kerületi rendőrséget. Amikor azonban a mentőorvos és az illető rendőrtiszt újból kikerkeztek a tragédia színhelyére, a szerencsétlenül fiatallembert már kiszáradott. Azonnal kiszállott a helyszínrre dr. Hosszu városi tisztiorvos is, a kinek intézkedésére a végzetes sorsú férfi holttestét beszállították a törvényszék bonctani intézetébe.

Elkészült a magyar munkáskamarai törvény

(BUDAPEST.) A magyar munkáskamarai törvény, amely rendkívül nagyfontosságú, elkészült és az őszi ülésszak elé kerül. A munkáskamara feladata lesz közvetíteni a legkisebb munkabér szabályozásánál, a kollektív szerződési tárgyalások lefolytatása és megkötése ügyében, a kiadott rendeletek ellenőrzése, a munkásság anyagi és szellemi kérdéseinek intézése és a munkaközvetítés ellátása. Az új törvénynek döntő befolyása lesz a magyar gazdasági életre. A törvény értelmében minden munkaadó és munkavállaló kötelezően tagja lesz a Magyarországi területén létesítendő 8 munkáskamara valamelyikének, amelyeknek szigorúan tilos bármiféle politikai tevékenységet kifejtetniök. A munkáskamaráknak helyi szakcsoportjaik, a munkaadóknak pedig helységenként szakszervezetük lesznek a munkáskamara keretében, de ezeknek is tilos bármiféle politikai tevékenységet végezniök.

Jövő héten írják alá az angol-lengyel politikai és katonai szerződést

Az United Press szerint Danzig ügyének megoldása csak napok kérdése

(BERLIN.) A „Völkischer Beobachter” szerint Danzig kérdése minden-keppen megért a megoldásra, más-kép az európai veszély csak fokozódik. A fegyverszünetek felvetése és konferenciázások csak a bekerítési politika eddigi sikertelenségének kiküszöböléséhez szükséges időhuzást jelentenek. A lap közli az United Press nemzeti szocialista körökből szerzett információját, amely szerint a danzigi kérdés megoldása tulajdonképpen csak napok kérdése. Ugyancsak ez a sajtóügynökség közli, hogy jól értesült hírek szerint közelebből újabb Ribbentrop-Ciano találkozó lesz, amely igen nagy jelentőséggel bír.

HARCIAI HANGOK

(MONTREAL.) A lordkancellár Quebecben beszédet tartott és kijelentette, hogy Anglia inkább a háborút választja, de nem engedheti meg, hogy Németország kontrollálja Európát. Ha Berlin és Róma nem mutatnak engedékenységet, a veszély csak fokozódni fog. Ugyanakkor Newyorkból jelentik, hogy Baldwin volt angol miniszterelnök az amerikai rádióban beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy Anglia népe egységes és viszály esetén ereje csodákat fog művelni. A demokráciának meg kell mutatnia, hogy nemcsak élni tud, de meg is halni, ha kell az elveiért.

KISAJÁTITJÁK A LENGYEL-ORSZÁGI HATÁRBIRTOKOKAT

(VARSÓ.) Moscicki államfő rendeletben felhatalmazta a belügyminisztert, hogy honvédelmi érdekekből a mezőgazdasági munkavállalók között felosztgatja 25 kilométeres sávban a határmenti nagy birtokokat. A szóban forgó területek jórészt német nagybirtokosok kezén vannak.

AZ ANGOL-LENGYEL SZERZŐDÉS PONTJAI

(LONDON.) Politikai körökben hirtér, hogy az angol-lengyel politikai szerződést a jövő hét végén aláírják. A szerződés pontjai a következők:

1. A két ország kölcsönös kötelezettséget vállal az egész haderejével támogatja egymást, ha közülük valamelyiket támadás éri. 2. A szövetséges kormányoknak ez a kötelezettsége kővetett támadás esetére is kiterjed. A szerződés e pontja kiegészül azzal, hogy a Lengyelországgal szomszédos valamelyik országot érné támadás, amely miatt Lengyelország független-

ségét veszélyeztetettnek látva, ez a kötelezettség szintén fennáll. 3. Lengyelország köteles azonnal Anglia segítségére sietni, ha a szigetbirodalom vállalt kötelezettségeiből kifolyólag viszályba keverednek. 4. Mindkét ország kötelezi magát, hogy sem külön békét, sem külön fegyverszünetet nem köt. A szerződés időtartama 5 év és adott esetben meghosszabbítható.

A lengyel külügyminisztérium szerződésügyi osztályának vezetője legközelebb Londonba jön, hogy a végleges megbeszéléseknél közreműködjék.

Londonban egyébként nagy feltűnést keltett, hogy Gort tábornok, az angol vezérkar főnöke és helyettese, valamint a légi flotta információs osztályának vezetője tegnap Maisky szovjet követnél voltak uacsorán, hasonló személyi jellegű érintkezés az angol és orosz vezetők között 20 év óta nem volt. Illetékes angol körökből egyébként hangszütyözzék, hogy Anglia semmiféle olyan nemzetközi konferencián nem vehet részt, amelyre Lengyelország és a szovjet nem kapnának meghívást.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(RÓMA.) Ciano külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta a német és az angol követeket.

(VARSÓ.) A felsősziléziai kémkedési ügyben a házkutatások tovább folynak. A tegnap tartóztatott személyekből 43-at szabadlábra helyeztek. A vizsgálat eddigi adatai szerint a botrányba belekeveredett személyek politikai és katonai jellegű értesítéseket juttattak el Németországba.

(VARSÓ.) A Havas jelentése szerint a lengyelországi németek menekülése egyre nagyobb arányokat ölt.

(KAIRÓ.) Az uralkodó az új kormány megalakításával Ali Mahar pást bízta meg.

(POZSONY.) A Hlinka-gárda vezetője kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a nemzeti szocialista munkatáborokhoz hasonló szolgálatot fognak Szlovákiában is szervezni.

— AZ ORSZÁGÖR-SZERVEZET FŐ PARANCSNOKÁNAK SZEMLEUTJA. Bukarestből jelenti a Rador: Teofil Sidorovici, az Országör-szervezet főparancsnoka legutóbb a Prahova-völgyi és olvidéki országör-szervezeti egységeket látogatta meg szemlekorutja során.